

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

17 november 2009

17 novembre 2009

ALGEMENE BELEIDSNOTA (*)

**KMO's, zelfstandigen,
landbouw en wetenschapsbeleid**

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE (*)

**PME, indépendants,
agriculture et politique scientifique**

Voorgaande documenten:

Doc 52 **2225/ (2009/2010):**

001: Lijst van beleidsnota's.
002 tot 019: Beleidsnota's.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement.

Documents précédents:

Doc 52 **2225/ (2009/2010):**

001: Liste des notes de politique générale.
002 à 019: Notes de politique générale.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement.

cdH	:	centre démocrate Humaniste		
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams		
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen		
FN	:	Front National		
LDD	:	Lijst Dedeker		
MR	:	Mouvement Réformateur		
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie		
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten		
PS	:	Parti Socialiste		
sp.a	:	socialistische partij anders		
VB	:	Vlaams Belang		

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Plenum	PLEN:	Séance plénière
COM:	Commissievergadering	COM:	Réunion de commission
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
Bestellingen:	Commandes:
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

KMO-BELEID

Het komende jaar vormt een dubbele uitdaging voor ons land. Enerzijds bevinden we ons in het midden van een economische en financiële crisis zonder weerga. Deze crisis treft alle sectoren van de economie met volle kracht nadat deze de fundamenten van heel wat financiële instellingen in de wereld heeft doen wankelen.

Anderzijds is het jaar 2010 eveneens een “Europees” jaar dat bijzonder belangrijk zal zijn voor België. Ons land zal uiteraard het wisselend voorzitterschap van de Europese Unie tijdens het tweede semester waarnemen. Bovendien zijn er in 2010 twee belangrijke Europese data: ten eerste de inwerkingtreding van de Dienstenrichtlijn en de invoering van het één-loket voor de ondernemers en ten tweede de Lissabonstrategie die tot doel heeft de Europese economie wereldwijd de meest concurrentie te maken door technologische vernieuwing aan te moedigen, de ondernemersgeest aan te wakkeren, de concurrentie te vergroten en de interne markt verder uit te diepen. Deze strategie zal moeten worden doorgelicht met het oog op de invoering van een nieuw strategisch kader voor de Europese economische ontwikkeling.

De KMO's die de ruggengraat van onze economie vormen, zijn bijzonder kwetsbaar voor de moeilijkheden die de crisis meebrengt. Daarom is het niet alleen belangrijk bijzondere aandacht te schenken aan maatregelen die het hen mogelijk maken te overleven, maar die er tevens op gericht zijn dat KMO's zich op lange termijn ontwikkelen en zich versterken. Het federaal plan voor de KMO's, goedgekeurd door de regering in oktober 2008, bevat talrijke maatregelen die zich hierbij aansluiten. Ook in 2010 wil ik hiermee doorgaan.

Vanuit het opzet van het KMO-plan zal ik mijn beleid ontwikkelen rond de volgende drie transversale assen: de oprichting van ondernemingen aanmoedigen (as 1), de zekerheid van de ondernemer verhogen (as 2) en de relaties tussen de KMO's en de overheid verbeteren (as 3).

Tegelijk zal ik bijzondere aandacht blijven schenken aan bepaalde actoren binnen onze economie die naar mijn mening hiervan moeten kunnen genieten vanwege hun specificiteit en hun belang voor de hele maatschappij. Het gaat om de handel, de horeca, de ambachten en de geregelenteerde beroepen.

POLITIQUE DES PME

L'année à venir présente un double défi pour notre pays. D'une part, nous sommes au cœur d'une crise économique et financière sans précédent, qui, après avoir fait vaciller les bases de nombreuses institutions financières de par le monde, frappe de plein fouet tous les secteurs de l'économie.

D'autre part, l'année 2010 est également une année “européenne” particulièrement importante pour la Belgique. Notre pays assumera, bien sûr, la présidence tournante de l'Union européenne au cours du deuxième semestre, mais 2010 coïncidera également avec deux échéances européennes importantes: l'entrée en vigueur de la Directive sur les services, et la mise en place du Guichet unique pour les entrepreneurs, tout d'abord, et la Stratégie de Lisbonne, visant à faire de l'économie européenne l'économie la plus compétitive du monde en stimulant l'innovation technologique, en promouvant l'esprit d'entreprise, en accentuant la concurrence et en approfondissant le marché intérieur, qui devra être évaluée, afin de mettre en place le nouveau cadre stratégique de développement économique européen.

Les PME, épine dorsale de notre économie, sont particulièrement vulnérables aux difficultés générées par la crise et il importe d'accorder une attention toute particulière aux mesures qui leur permettent non seulement de survivre aux conditions difficiles que nous connaissons, mais également de se développer et de se renforcer sur le long terme. Le plan fédéral pour les PME, adopté par le gouvernement en octobre 2008 comporte de nombreuses mesures qui s'inscrivent directement dans cette optique et que j'entends poursuivre en 2010.

Partant du canevas du Plan PME, je vais donc développer mon action autour des trois axes transversaux suivants: stimuler la création d'entreprise (axe 1), renforcer la sécurité des entrepreneurs (axe 2) et améliorer les relations des PME avec l'autorité publique (axe 3).

Parallèlement, je continuerai à accorder une attention particulière à certains acteurs de notre tissu économique qui me semblent devoir en bénéficier en raison de leur spécificité et de l'importance qu'ils revêtent pour l'ensemble de la société. Il s'agit du commerce, de l'horeca, de l'artisanat et des professions réglementées.

I. — TRANSVERSALE ASSEN VAN HET FEDERAAL KMO-PLAN

De oprichting van ondernemingen aanmoedigen

Het uitzwermen aanmoedigen

70 tot 90% van alle nieuwe ondernemingen die worden opgericht in Frankrijk, blijken succesvol dankzij het “uitzwermen”. Hieronder vallen alle maatregelen die ondernemingen kunnen nemen om hun werknemers die hun loopbaan verder willen ontwikkelen door het oprichten van hun eigen vennootschap, aan te moedigen en dit te vergemakkelijken.

Gelet op de mogelijkheden inzake werkgelegenheid en waardeschepping, verdient het uitzwermen bijzondere aandacht. Daarbij kan een beroep worden gedaan op de middelen zowel van de ondernemingen als van de overheid.

Op basis van een studie over de bestaande voorwaarden zal ik de belangrijkste Franse spelers uitnodigen voor een debat met de Belgische actoren over het uitzwermen in de praktijk. Bovendien zullen ze ook een overzicht geven van de voordelen die het uitzwermen biedt zowel aan de werknemer als aan de werkgever, hun ervaringen kunnen delen met het Belgische doelpubliek en zo de aanzet te geven tot een rechtskader rond het uitzwermen dat aangepast is aan de Belgische realiteit.

Taakuitbreiding van de ondernemingsloketten

In het kader van de komende inwerkingtreding van de Dienstenrichtlijn en de invoering van het één-loket voor de ondernemers, wil ik de bevoegdheden van de ondernemingsloketten, die vanaf 28 december 2009 de rol van één-loket zullen vervullen, versterken en hun werking verbeteren. Het leek me aangewezen de beheersregels met betrekking tot de loketten te verfijnen en hun de beste instrumenten te geven om hun nieuwe opdracht aan te pakken. Het vastleggen van minimale openingsuren, de vastlegging van een minimaal boekhoudkundig plan en het ontwikkelen van een specifieke ISO-norm en CAF-norm beantwoorden aan die doelstelling.

De werking van de Kruispuntbank der Ondernemingen verbeteren

In samenwerking met mijn collega bevoegd voor Ondernemen en Vereenvoudigen, wil ik eveneens de werking van de Kruispuntbank der Ondernemingen verbeteren en de kwaliteit van de KBO-gegevens waarborgen. Daarom zal ik een stelsel invoeren waardoor de

I. — AXES TRANSVERSAUX DU PLAN FÉDÉRAL POUR LES PME

Stimuler la création d'entreprises

Favoriser l'essaimage

Atteignant une réussite de création d'entreprise allant de 70% à 90% en France, l'essaimage désigne toutes les mesures par lesquelles les entreprises encouragent et facilitent la démarche de leurs salariés qui souhaitent faire évoluer leur carrière en créant leur société.

Compte tenu de son potentiel, qui se mesure en termes d'emplois et de création de valeur, l'essaimage mérite une attention forte et une mobilisation de moyens, tant de la part des entreprises que des structures publiques.

Sur base d'une étude des modalités existantes, j'inviterai les principaux intervenants français à débattre avec les acteurs belges de la pratique de l'essaimage, à présenter les avantages qu'il offre aussi bien au niveau de l'employé que de l'employeur et à partager leurs expériences avec le public cible belge, afin de mettre en place un cadre juridique de l'essaimage adapté aux réalités belges.

Élargissement des missions des guichets d'entreprises

Dans le cadre de la prochaine entrée en vigueur de la Directive services et de la mise en œuvre d'un Guichet unique pour les entrepreneurs, je m'attelle à renforcer les compétences et à améliorer le fonctionnement des guichets d'entreprises, qui assumeront le rôle de Guichet unique dès le 28 décembre 2009. Il m'a paru utile d'affiner les règles relatives à la gestion des Guichets, afin de leur donner les meilleurs outils pour appréhender leurs nouvelles missions. La fixation d'heures minimales d'ouverture, la détermination d'un plan comptable minimum et le développement d'une norme ISO ou CAF spécifiques répondent à cet objectif.

Amélioration du fonctionnement de la Banque-Carrefour des Entreprises

En collaboration avec mon collègue en charge de l'Entreprise et de la Simplification, je veille également à améliorer le fonctionnement de la Banque-Carrefour des entreprises ainsi que la qualité des données qui s'y trouvent. C'est la raison pour laquelle je vais mettre

ondernemer via een beveiligde toegang de identificatiegegevens van zijn onderneming onmiddellijk zelf kan wijzigen. Ik wil dat de KBO een zoekinstrument wordt waarbij de gegevens een officieel karakter hebben. Zo zou een burger ten persoonlijke titel een loodgieter in zijn gemeente kunnen vinden die beschikt over een toegang tot het beroep. Beroepshalve zou de toekomstige kinesist kunnen uitzoeken hoeveel kinesistenpraktijken er al actief zijn in een bepaalde gemeente. Bovendien zullen de verschillende mandaten die een onderneming heeft gegeven om zich te laten vertegenwoordigen ten aanzien van de verschillende FOD's en publieke instellingen, worden opgenomen in de KBO met vanwege de duidelijkheid de gegevens van de mandataris(sen).

De zekerheid van de ondernemer verhogen

De gereguleerde beroepen toelaten tot de vennootschapsvorm

Nog steeds vanuit de bekommernis om de ondernemers meer zekerheid te geven, wil ik dat alle vrije beroepen de mogelijkheid krijgen bij de uitoefening in vennootschapsvorm een beperkte aansprakelijkheid te genieten. De aansprakelijkheid verbonden aan de uitoefening van het vrij beroep wordt dan ondergebracht bij de rechtspersoon zoals in de wet voor de architecten uit 2006.

Deze maatregel zal in vier fasen worden doorgevoerd: in de eerste fase komt het beroep van boekhouder, accountant en bedrijfsrevisor aan bod, in de tweede het beroep van vastgoedmakelaar en landmeter-expert. Ik zal daarna deze mogelijkheid uitbreiden tot de juridische en medische beroepen zodat alle vrije gereguleerde beroepen van de beperkte aansprakelijkheid kunnen genieten die de uitoefening in vennootschapsvorm biedt.

Een nieuwe ondernemingsvorm voor starters in het leven roepen

Momenteel brengt de uitoefening van een zelfstandige activiteit in de hoedanigheid van natuurlijke persoon talrijke risico's mee, zowel voor de ondernemer zelf waarvan het vermogen het gemeenschappelijke onderpand van de schuldeisers vormt maar ook voor zijn gezin en zelfs voor zijn entourage. Daardoor moet het vermogen van de zelfstandige worden beveiligd terwijl de rechten van zijn schuldenaars blijven beschermd.

In 2007 heb ik een eerste maatregel genomen die het voor de zelfstandige mogelijk maakt zijn hoofdverblijfplaats tegen beslag te beschermen door middel van een verklaring voor de notaris.

en place un mécanisme permettant à l'entrepreneur de modifier directement, via son accès sécurisé, les données signalétiques de son entreprise. Je souhaite faire de la BCE un outil de recherche dont les données ont un caractère officiel. Ainsi, à titre privé, cela permettrait à un citoyen de chercher un plombier disposant de l'accès à la profession dans sa commune, à titre professionnel, de permettre au futur kinésithérapeute de savoir combien de cabinets sont déjà actifs dans telle commune... De même, les différents mandats donnés par une entreprise pour la représenter vis-à-vis des différents SPF et organismes publics seront repris dans la BCE avec les coordonnées du/des mandataire(s) pour davantage de clarté.

Renforcer la sécurité des entrepreneurs

Étendre l'exercice en société aux professions réglementées

Toujours dans une optique de renforcement de la sécurité des entrepreneurs, je souhaite étendre à l'ensemble des professions libérales les possibilités d'exercer en société de bénéficier de la responsabilité limitée, en faisant assumer à la personne morale la responsabilité liée à l'exercice de la profession libérale, à l'image de la loi que j'ai initiée pour les architectes en 2006.

Cette mesure sera mise en œuvre en quatre phases: la première phase concernera les professions de comptable, d'expert-comptable et de réviseur d'entreprises, la deuxième visera les professions d'agent immobilier et de géomètre-expert. J'étendrai ensuite cette possibilité aux professions juridiques et aux professions médicales afin que l'ensemble des professions libérales et réglementées puisse bénéficier de la responsabilité limitée qu'offre l'exercice en société.

Créer une nouvelle forme de société dédiée aux starters

Actuellement, l'exercice d'une activité de travailleur indépendant en qualité de personne physique présente de nombreux risques, non seulement pour l'entrepreneur lui-même, dont le patrimoine constitue le gage commun des créanciers, mais aussi pour sa famille, voire son entourage. Il faut dès lors veiller à sécuriser le patrimoine du travailleur indépendant, tout en veillant à préserver les droits de ses créanciers.

En 2007, j'ai pris une première mesure à cet effet, permettant au travailleur indépendant de protéger sa résidence principale de la saisie par déclaration devant notaire.

Naast deze maatregel zal de *StarterBVBA* zo snel mogelijk in 2010 in werking treden.

Een betere aanpak van de gevolgen voor de onderneming in geval van kredietopzegging

Ik wil een wettelijke opzegtermijn invoeren in geval van eenzijdige kredietverbreking, die is gebaseerd op de huidige rechtspraak inzake de kredietopzegging. Wettelijke bepalingen ter zake zouden als voordeel hebben dat de berekening van de opzegtermijn en de schadevergoeding aan de kredietnemer op meer objectieve wijze zou kunnen gebeuren.

Deze problematiek vereist een verfijnde analyse van de wetgeving van onze buurlanden. Ik heb daarom het KeFiK gevraagd dit te onderzoeken. Op grond daarvan wil ik, samen met mijn collega bevoegd voor Financiën, de vertegenwoordigers bijeenbrengen van de betrokken sectoren.

De betalingsbevelprocedure

Ik blijf pleiten voor een grondige hervorming van de betalingsbevelprocedure opdat het verkrijgen van een uitvoerbare titel voor elke schuldenaar, waarvan de schuldvordering niet wordt betwist, vlotter zou verlopen. Ik hoop dat in het Parlement een consensus zal worden gevonden over het wetsontwerp dat nu ter studie ligt.

Dit ligt in de lijn van het vraagstuk over de betalingstermijnen. Eerst is het aantal betalingen dat de overeengekomen betalingstermijn overschrijdt, gestegen tijdens het derde kwartaal van 2009. Een van de voorgestelde oplossingen bestaat uit de verhoging van het bedrag aan verwijlrenten bepaald in de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties.

Sommige instellingen hebben eveneens gevraagd niet alleen de betalingsachterstand te bestraffen, maar willen dat de wetgever ook dwingende betalingstermijnen zou opleggen waardoor de zwakste medecontractant zou worden beschermd tegen de zeer lange betalingstermijnen van de sterkste medecontractant. Beide mogelijkheden zullen worden onderzocht in overleg met de actoren die bij deze problematiek zijn betrokken.

Deze kwestie zal eveneens het voorwerp uitmaken van een ontwerp van Europese richtlijn. Ik zal hieraan alle nodige aandacht geven, vooral in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de EU.

Complémentairement à cette mesure la *SPRL Starter* devra entrer en vigueur le plus tôt possible en 2010.

Permettre une meilleure maîtrise des conséquences pour l'entreprise en cas de rupture du crédit

Je souhaite établir un délai de préavis légal en cas de rupture unilatérale du crédit, basé sur la jurisprudence actuelle en matière de dénonciation du crédit. L'existence de dispositions légales réglant la matière aurait pour avantage d'objectiver le mode de calcul du préavis et des indemnités dévolues le cas échéant à l'emprunteur.

Cette problématique requiert une analyse affinée de la législation des pays voisins. J'ai demandé une étude au CeFiP à cette fin. Sur cette base, j'envisage de rassembler, avec mon collègue en charge des Finances, les représentants des secteurs concernés.

La procédure sommaire d'injonction de payer

Je continue à plaider pour une réforme substantielle de la procédure sommaire d'injonction de payer, de manière à faciliter l'obtention d'un titre exécutoire vis-à-vis de tout débiteur dès lors que la créance n'est pas contestée. J'espère qu'un consensus se formera au sein du Parlement à propos du projet de loi en cours d'examen.

Cette question s'inscrit dans la problématique des délais de paiement. Tout d'abord, le nombre de paiements effectués avec retard par rapport aux délais convenus s'est accru lors du troisième trimestre 2009. Une des pistes proposées concerne l'augmentation du montant des intérêts de retards tels que prévus dans la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales.

Certaines organisations ont également demandé à ce que non seulement les retards de paiement soient sanctionnés, mais encore que le législateur impose des délais de paiement impératifs de manière à protéger le cocontractant le plus faible de délais de paiement très longs imposés par le cocontractant le plus fort. Ces deux pistes seront explorées, en concertation avec les acteurs concernés par cette problématique.

Cette question fait également l'objet d'un projet de Directive européenne, à laquelle j'accorderai toute l'importance nécessaire, en particulier dans le cadre de la présidence belge de l'UE.

De financiering van de KMO's verbeteren

In tijden van economische en financiële crisis heb ik in samenwerking met het Participatiefonds en het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK) verschillende maatregelen ontwikkeld om de gevolgen van de strengere kredietvoorwaarden te beperken:

- invoering van een nieuw financieel product, INITIO, een achtergestelde lening voor de KMO's en de zelfstandigen, sinds 1 december 2008 toegekend ter aanvulling van bankkredieten;

- ontwikkeling van CASHEO, een lening om een beroep te doen op de schuldvorderingen van de KMO's ten aanzien van de overheid alsook van de ondernemingen waarvan de Staat meerderheidsaandeelhouder is. De schuldvorderingen worden geëndosseerd door het Participatiefonds dat tot 80% daarvan aan de KMO voorschiet;

- een nieuwe obligatielening uitgegeven in maart 2009, heeft gezorgd voor een aanzienlijke verhoging van de interventiecapaciteit van het Participatiefonds terwijl het begrotingsevenwicht van de Staat behouden blijft;

- in februari 2009, invoering van een dienst van kredietbemiddeling voor de ondernemingen binnen het KeFiK voor elke onderneming, elk vrij beroep, elke handelaar, elke ambachtman en elke ondernemer die met financieringsmoeilijkheden kampt en die ze niet kan oplossen. Deze dienst is door een kredietbemiddelaar gecoördineerd, waarvan de resultaten die terug te vinden zijn op de website www.kredietbemiddelaar.be, meer dan overtuigend zijn;

- invoering, via het KeFiK, van een kredietbarometer. Deze barometer meet de voorwaarden waartegen kredieten aan ondernemingen worden toegekend. (Prijs-Waarborg-Informatie).

Deze maatregelen moeten ook in 2010 worden voortgezet, vooral wat betreft de diensten van de kredietbemiddelaar voor de ondernemingen, die als “goede praktijk” werd erkend om de impact van de crisis op KMO's te beperken. Deze maatregel zal het voorwerp uitmaken van een internationaal colloquium begin 2010.

Het tweedekansondernemerschap begunstigen

Voor de maand september 2009 alleen bedraagt het aantal faillissementen al meer dan duizend. Deze verhoging is vooral te wijten aan conjuncturele factoren

Améliorer le financement des PME

En ces temps de crise économique et financière, j'ai développé l'an dernier, en collaboration avec le Fonds de Participation et le Centre de Connaissances pour le Financement des PME (CeFiP) plusieurs mesures afin de limiter les effets du durcissement des conditions d'octroi du crédit:

- mise en place d'un nouveau produit financier, INITIO, prêt subordonné, accessible aux PME et aux indépendants depuis le 1er décembre 2008 accordé en complément des crédits bancaires;

- développement de CASHEO, prêt destiné à mobiliser les créances détenues par les PME à l'égard des autorités publiques ainsi que des entreprises dans lesquelles l'État détient une participation majoritaire: les créances sont endossées par le Fonds de Participation qui avance jusqu'à 80% de celles-ci à la PME;

- augmentation de la capacité d'intervention du Fonds de Participation via un nouvel emprunt obligataire lancé en mars 2009 permettant d'accroître significativement cette capacité, tout en préservant l'équilibre budgétaire de l'État;

- mise en place, en février 2009, d'un service de Médiation du Crédit aux entreprises au sein du CeFiP, accessible à toute entreprise, profession libérale, tout commerçant, artisan, entrepreneur individuel qui rencontre des difficultés de financement et ne parvient pas à les résoudre. Ce service est coordonné par un Médiateur du crédit, dont les résultats, disponibles sur le site www.mediateur.be sont plus que probants;

- mise en place, via le CeFiP, d'un baromètre du crédit, afin d'effectuer un monitoring constant des conditions auxquelles les entreprises peuvent avoir accès au crédit. Ce baromètre mesure les conditions auxquelles sont accordés les crédits (Prix-Garantie-Information).

Toutes ces mesures doivent être poursuivies en 2010, notamment le dispositif du Médiateur du Crédit aux entreprises qui a été reconnu comme “bonne pratique” pour juguler les impacts de la crise sur les PME, et qui fera l'objet d'un colloque international début 2010.

Favoriser l'entrepreneuriat de la seconde chance

Le nombre de faillites a dépassé les 1000 unités pour le seul mois de septembre 2009. Cette augmentation s'explique tout particulièrement par des facteurs

die los staan van de wijze waarop een onderneming wordt geleid. Deze cijfers trekken echt de aandacht, mede door de zeer negatieve connotatie van een faillissement in België. Dit verhindert vaak de ondernemer een nieuwe kans te wagen en zijn zeer nuttige ervaring te gebruiken met het oog op de oprichting van een nieuwe onderneming.

Naast deze maatregelen die een faillissement moeten voorkomen en die ontwikkeld werden in het kader van mijn bevoegdheden inzake het sociaal statuut van zelfstandigen, denk ik bijgevolg dat het noodzakelijk en zelfs hoog tijd is ondersteuningsmaatregelen voor het tweedekansondernemerschap in te voeren. Er moet objectieve informatie worden gegeven over het feit dat de gefailleerde het slachtoffer is van elementen die los staan van het beheer van zijn onderneming. Deze elementen hebben geleid tot het faillissement. Door middel van deze informatie kan een positief teken worden gegeven aan de banken opdat zij vlotter krediet zouden verlenen, alsook aan alle toekomstige medecontractanten van de gefailleerde.

Bovendien wil ik, naast deze eerste maatregel, met betrekking tot de ondernemersbekwaamheden van gefailleerden, bijkomende vormen van erkenning invoeren. Deze erkenning zou worden gegeven door instellingen die daarvoor erkend worden door het Participatiefonds in het kader van een begeleiding die zich in het bijzonder richt tot de gefailleerde ondernemer. Hierdoor krijgt deze laatste de kans zijn rijke kennis inzake bedrijfsbeheer te laten erkennen.

Ik wil dat het Participatiefonds het voorbeeld toont door gefailleerde ondernemers van wie de goede trouw en kennis in bedrijfsbeheer werd erkend, te ondersteunen. Ik heb de kredietbemiddelaar verder ook gevraagd een dialoog te starten met de banksector betreffende de kredietvoorziening voor de gefailleerde.

De relaties tussen de KMO's en de overheid verbeteren

Het "Think Small First Approach" principe toepassen.

Bij de ontwikkeling van regels houdt de overheid niet genoeg rekening met de specificiteit van de KMO's. De regels zijn te vaak ontwikkeld met de grote vennootschappen in het achterhoofd. In dit kader zal ik ervoor zorgen dat beleidsmakers zich daarvan bewust worden en systematisch een evaluatie van de impact op de KMO's verrichten.

conjuncturels indépendants de problèmes de gestion au sein de l'entreprise. Ces chiffres sont particulièrement interpellants, compte tenu de la connotation très négative de la faillite en Belgique, qui empêche bien souvent l'entrepreneur de rebondir et de faire fructifier une expérience extrêmement utile dans la perspective d'un nouveau projet entrepreneurial.

À côté des mesures de prévention de la faillite développées dans le cadre des mes compétences en matière de statut social des travailleurs indépendants, j'estime dès lors nécessaire, et même urgent, de mettre en place des mesures de soutien à l'entrepreneuriat de la seconde chance afin notamment de donner une information objective quant au fait que le failli a du subir des éléments extérieurs à la gestion de son entreprise qui l'ont précisément emmené à la faillite et ainsi donner un signal positif aux banques de manière à simplifier l'obtention d'un crédit, mais aussi à tous les futurs co-contractants du failli.

Qui plus est, à côté de cette première mesure, j'envisage de développer des mécanismes complémentaires de reconnaissance, par des organismes agréés à cette fin par le Fonds de Participation et, dans le cadre d'un accompagnement spécialement consacré à l'entrepreneur failli, des compétences entrepreneuriales du failli de manière à ce que ce dernier puisse faire valider sa bonne capacité de gestion.

Je souhaite que le Fonds de Participation montre l'exemple en soutenant l'entrepreneur failli dont la bonne foi ou les compétences de gestion auront été reconnues. J'ai aussi demandé au Médiateur du crédit aux entreprises d'entreprendre un dialogue avec le secteur bancaire concernant l'accessibilité de l'entrepreneur failli au crédit.

Améliorer les relations des PME avec les autorités publiques

Appliquer le principe "Think Small First Approach"

Lors de l'élaboration de normes, l'autorité publique ne prend pas suffisamment en compte la spécificité des PME. Trop souvent, les normes sont élaborées en pensant systématiquement aux grandes sociétés. Dans ce cadre, je veillerai à sensibiliser les personnes qui prennent des décisions à procéder systématiquement à une évaluation de l'impact sur les PME.

Sectorale assen van het federaal KMO-plan

De kleinhandel

Zoals mijn beleid van de afgelopen jaren aantoont, ben ik van mening dat de kleinhandel een zeer belangrijk segment vormt van onze economie en dat deze sector erg kwetsbaar is geworden als gevolg van de huidige economische situatie. Om dit te verhelpen, heb ik ervoor gekozen een deel van het KMO-plan aan deze sector te wijden.

De regeringsverklaring van oktober 2008 verduidelijkte dat “*De regering ... een wetsontwerp zal indienen dat de omkadering van de handelspraktijken moderniseert, met een evenwichtige aanpak tussen de bescherming van de consument, de economische ontwikkeling van de sector en de zelfstandige handel.*” In navolging daarvan voorzag het KMO-plan, in dezelfde periode goedgekeurd, expliciet de noodzaak de wet over de handelspraktijken te moderniseren omdat de verwachtingen van de consumenten zijn geëvolueerd en nieuwe handelspraktijken zijn ontstaan.

Bovendien heeft de Europese Commissie België in gebreke gesteld voor de niet-naleving van Europese regels op verschillende punten. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft duidelijk gesteld dat het Belgisch verbod op de koppelverkoop tegenstrijdig was met de bovenvermelde Richtlijn.

Het is vandaag aangewezen de wet op de handelspraktijken grondig te herbekijken. Een wetsontwerp in die zin werd door de Ministerraad van 10 juli goedgekeurd. De Raad van State heeft onlangs zijn advies bezorgd. Het dossier zou één van de volgende weken in tweede lezing worden besproken door de Ministerraad. Vervolgens zal het dossier worden bestudeerd door het Parlement.

De horeca

Tijdens de vorige regeerperiode werden de toegangs-criteria tot het beroep grondig hervormd. Die hervorming is uitgemond in de oprichting van drie “clusters” van beroepen (bouw, personenverzorging en motorvoertuigen). Deze clusters zijn vandaag gekenmerkt door intersectorale bevoegdheden en sectorale bevoegdheden aangepast aan de technische evoluties van deze beroepen. De oprichting van een cluster van beroepen in de voedingsector werd niet verwezenlijkt.

Ik wil, in overleg met de betrokken actoren, een grondige hervorming doorvoeren van de toegangs-

Axes sectoriels du Plan fédéral pour les PME

Le commerce de détail

En ligne avec la politique que je mène depuis plusieurs années, j’estime que le commerce de détail est un segment à la fois extrêmement important de notre économie et, également, vulnérabilisé par les tendances économiques actuelles. Afin de pallier cela, j’ai choisi de consacrer un volet du plan PME à ce secteur.

La déclaration du gouvernement d’octobre 2008 précisait que “*Le gouvernement déposerait un projet de loi qui modernise l’encadrement des pratiques de commerce, en intégrant une approche équilibrée entre la protection du consommateur, le développement économique du secteur et le commerce indépendant.*” Dans la foulée, le plan PME, approuvé à la même époque, prévoyait explicitement la nécessité de moderniser la loi sur les pratiques de commerce, compte tenu du fait que les attentes des consommateurs ont évolué et que de nouvelles pratiques de commerce sont apparues.

En outre, la Commission européenne a formellement mis la Belgique en demeure pour le non-respect des règles européennes sur plusieurs points et la Cour de Justice des Communautés européennes a clairement posé que l’interdiction belge de la vente couplée était contraire à la Directive Pratiques commerciales déloyales.

Il convient aujourd’hui de repenser fondamentalement la LPCC. Un projet de loi en ce sens été approuvé à cette fin par le Conseil des ministres le 10 juillet dernier. L’avis du Conseil d’État a été remis récemment. Le dossier devrait dans les semaines qui suivent être abordé par le Conseil des ministres en seconde lecture pour ensuite être soumis à l’examen du Parlement.

L’ horeca

Au cours de la précédente législature, une réforme en profondeur des critères d’accès à la profession a été entreprise et a eu pour résultat la formation de trois “clusters” de professions (construction, soins aux personnes et véhicules à moteur). Ces clusters sont aujourd’hui caractérisés par des compétences intersectorielles et des compétences sectorielles adaptées aux évolutions techniques de ces métiers. Le cluster des métiers de l’alimentation n’a pu être réalisé.

Je souhaite, en concertation avec les acteurs concernés, mener une réforme en profondeur de l’accès à

voorwaarden tot het beroep restauranthouder-traiteur, brood- en banketbakker en slager-groothandelaar. Op die wijze kunnen we tot een systeem komen dat de consument bescherming biedt en de persoon die het gereguleerde beroep uitoefent, een degelijke en optimale opleiding geeft.

De ambachten

Op dit ogenblik is de omschrijving van een ambacht nogal vaag in ons land. Als we bekijken wat deze sector precies inhoudt, stellen we toch vast dat die sector 180 000 ondernemingen vertegenwoordigt, waarbij de meeste KMO's of eenmansbedrijven zijn. Dat betekent dat een kwart van de Belgische ondernemingen als ambachtelijke onderneming kan worden gekwalificeerd. Volgens ramingen zouden 320 000 mensen in ons land een ambachtelijk beroep beoefenen (actieve ondernemers en werknemers).

Het gebrek aan waardering is eerst en vooral te wijten aan het gebrek aan specifieke rechtsregels voor de ambachten. In tegenstelling tot onze buurlanden bevat het Belgisch recht geen duidelijke definitie van wat een ambachtelijke onderneming is. Ik wil daarom op basis van hun ervaring een echt statuut voor de ambachten invoeren in België. Dat zal zorgen voor meer duidelijkheid en zichtbaarheid en ons de kans geven de ambachten beter af te bakenen.

Nog dit jaar zal ik de ambachten in de kijker plaatsen met de organisatie van de vierde editie van de Dag van de Ambachten. Bovendien zal een speciaal budget worden toegewezen aan de vijfde editie zodat de sector nog meer zichtbaar kan worden gemaakt. Daarnaast zal ik ook andere evenementen ondersteunen die de zichtbaarheid van de ambachten verhogen en die hun vakmanschap bij het grote publiek laten kennen. (Ambacht in de kijker, ArtisanArt...).

Naast deze evenementen zal ik een website voor de ambachten creëren. Ambachtslui die het wensen, kunnen zich op die website inschrijven en zodoende een pagina over hun activiteit aanmaken. Ze kunnen eveneens naar hun persoonlijke website verwijzen.

Met deze website wil ik de burger een website (www.deambachten.be) aanreiken waar hij meer informatie kan vinden over de ambachtslieden van zijn keuze. Bovendien is hij zeker dat al deze ambachtslieden aan de toegangsvoorwaarden tot het beroep voldoen. Daarnaast zal ook andere informatie over de ambachten beschikbaar zijn op die website. Het opzet is er een "portalsite van de ambachten in België" van te maken.

la profession des métiers de restaurateur-traiteur, de boulanger-pâtissier et de la licence de boucher-charcutier, afin d'aboutir à un système qui offre une protection pour le consommateur et une formation solide et adéquate pour le titulaire de la profession réglementée.

L'artisanat

Actuellement, dans notre pays, les frontières du monde artisanal sont encore trop floues. Pourtant, si l'on tente d'observer ce que ce secteur recouvre, l'on constate qu'il représente 180 000 entreprises, pour la plupart des PME voire des entreprises unipersonnelles, ce qui signifie qu'un quart des entreprises belges peuvent être qualifiées d'entreprises artisanales. En termes d'emplois, l'on estime que 320 000 personnes exercent une profession artisanale (entrepreneurs actifs et salariés confondus).

Le problème initial que l'on peut associer à ce manque de valorisation réside dans l'absence de statut juridique spécifique pour les artisans. Au contraire de nos pays voisins, le droit belge ne définit pas clairement la notion d'entreprise artisanale. Je compte donc m'inspirer de leur expérience afin de créer, en Belgique, un véritable statut d'artisan. Cela permettra davantage de clarté, de visibilité et l'on pourra enfin circonscrire le monde artisanal.

Cette année encore, je veillerai à mettre en lumière le secteur artisanal en organisant, pour la quatrième édition, la Journée de l'Artisan. En outre, un budget particulier sera octroyé à la cinquième édition afin de procurer encore davantage de visibilité au secteur artisanal. Par ailleurs, je soutiendrai également d'autres événements qui permettent aux artisans d'accroître leur visibilité et de faire connaître leur art auprès du grand public (Vitrine de l'Artisan, Artisan' Art...).

Outre ces événements, je vais mettre en ligne un site internet dédié spécifiquement aux artisans. Les artisans qui le souhaitent pourront s'inscrire sur ce site et ainsi créer une page relative à leur activité. Ils pourront également renvoyer vers leur site personnel s'ils en ont un.

Je souhaite que le public puisse disposer d'un site (www.lesartisans.be) sur lequel il pourra effectuer des recherches pour trouver les artisans de son choix tout en sachant que ces artisans répondent tous aux conditions d'accès à la profession. Par ailleurs, d'autres informations relatives à l'artisanat seront disponibles sur ce site, l'objectif étant d'en faire un "portail de l'artisanat en Belgique".

De invoering van officiële meesterschapswedstrijden en van de kaderwet betreffende de bescherming van de beroepstitel, zullen eveneens zorgen voor een opwaardering van deze sector door de “officiële erkenning” van de wedstrijden enerzijds en van de titels anderzijds.

De gereglementeerde beroepen

Gezien mijn bevoegdheden van minister van KMO's oefen ik de voorgedij uit over meerdere intellectuele geregementeerde beroepen: architecten, vastgoedmakers, landmeter-experten, boekhouders, accountants en psychologen. In de lijn van het werk dat ik tot heden heb gedaan, zal ik me in het bijzonder blijven inzetten om hun een wettelijk en reglementair kader te bieden dat tegelijk beantwoordt aan de noden van deze beroepen en de belangen van de consumenten.

Wat de handelsberoepen betreft, zullen examens worden georganiseerd door de FOD Economie om kandidaat-ondernemers die niet over de vereiste diploma's beschikken, de mogelijkheid te geven een bewijs van kennis in bedrijfsbeheer en beroepsbekwaamheden te behalen.

Opdat kandidaten zich zo goed mogelijk zouden kunnen voorbereiden, zullen hun syllabussen ter beschikking worden gesteld: één over de kennis in bedrijfsbeheer en een andere over de intersectorale kennis van de bouw.

Bovendien wil ik de informatisering van deze examens voortzetten in de lijn van de hervormingen die al in de loop van de vorige regeerperiode werden gevoerd. Daarom wil ik, nadat ik eerst de examens in bedrijfsbeheer heb geïnformatiseerd, overgaan tot de informatisering van de examens betreffende de beroepsbekwaamheden. Andere zouden nadien moeten volgen.

Sociaal statuut van de zelfstandigen

I. Economisch herstel vereist een voortgezette waardering van het sociaal statuut van de zelfstandigen en het aanmoedigen van het ondernemerschap

De economische crisis treft wereldwijd de werkgelegenheid en de arbeidsmarkt keihard.

Zelfstandigen en KMO's worden bijzonder getroffen door de algemene verslechtering van de economische toestand. Daarom kwam het erop aan krachtdadige maatregelen te nemen die hen een duwtje in de rug geven. Dit kon enerzijds door de crisismaatregelen ten gunste van de zelfstandigen te verlengen en te

La mise en œuvre des concours officiels d'excellence professionnelle ainsi que de la loi-cadre sur la protection du titre permettront également une revalorisation de ce secteur via cette “reconnaissance officielle” des concours d'une part et des titres d'autre part.

Les professions réglementées

De par mes compétences de ministre des PME, j'exerce la tutelle sur plusieurs professions intellectuelles réglementées: architectes, agents immobiliers, géomètres-experts, comptables, experts-comptables et psychologues. Dans la lignée du travail que j'ai accompli jusqu'ici, je serai particulièrement attentive à leur fournir un cadre légal et réglementaire qui corresponde à la fois aux besoins de ces professions et aux intérêts des destinataires des services qu'elles fournissent.

En ce qui concerne les professions commerciales, afin de permettre aux candidats entrepreneurs ne disposant pas des diplômes requis d'apporter les preuves des connaissances de gestion et des compétences professionnelles, des examens sont organisés au niveau du SPF Économie.

Ainsi, pour préparer au mieux les candidats, des syllabi vont être mis à leur disposition: l'un concernant les connaissances de gestion et un autre concernant les connaissances intersectorielles de la construction.

Par ailleurs, je souhaite poursuivre l'informatisation de ces examens, dans la ligne des réformes déjà menées au cours de la précédente législature. C'est la raison pour laquelle, après avoir informatisé en premier lieu les examens de gestion, je m'attelle à informatiser les examens relatifs aux compétences professionnelles du secteur de la construction. D'autres devraient suivre.

Statut social des indépendants

I. La relance de l'économie passera par la poursuite de la revalorisation du statut social des indépendants et l'encouragement à l'entreprenariat

La crise économique mondiale frappe durement le monde du travail et de l'emploi.

Les indépendants et les PME subissent de plein fouet la dégradation générale du contexte économique. C'est pourquoi il était primordial de prendre des mesures fortes à leur égard pour d'une part, prolonger et améliorer les mesures de crise au profit des indépendants, d'autre part, pour améliorer une fois encore leur statut social et

verbeteren en anderzijds door hun sociaal statuut te verbeteren en door maatregelen in te voeren die het ondernemerschap aanmoedigen.

Tijdelijke crisismaatregelen in het sociaal statuut van de zelfstandigen

1. In juli 2009 werden al drie tijdelijke crisismaatregelen genomen. Deze hebben betrekking op:

- de mogelijkheid van uitstel van betaling van de sociale bijdragen van de 1ste, 2de en 3de kwartalen van 2009, zonder toepassing van de verhogingen voorzien bij betaling van deze bijdragen vóór 31 december 2009 of bij naleving van het afbetalingsplan overeengekomen met het sociaal verzekeringsfonds;

- de tijdelijke uitbreiding van de termijn die normaal geldt voor het indienen van een aanvraag om in aanmerking te komen voor de sociale faillissementsverzekering, van het eerste kwartaal tot het tweede kwartaal volgend op het kwartaal waarin het faillissement door de rechtbank is uitgesproken, voor zover het vonnis is uitgesproken vóór 31 december 2009;

- de tijdelijke uitbreiding (voor een maximale duur van 6 maanden) van de sociale faillissementsverzekering ten gunste van de zelfstandigen die kampen met economische moeilijkheden als gevolg van de economische crisis.

Deze tijdelijke crisismaatregelen bestaan dus uit preventieve maatregelen die een faillissement of het kennelijk onvermogen van de zelfstandige beogen te vermijden. Zij helpen al een aantal zelfstandigen die sinds 2008, door de crisis, ofwel met belangrijke liquiditeitsproblemen kampen, ofwel te maken krijgen met een verslechtering van de toestand van hun onderneming of van hun persoonlijke toestand. Op 31/10/2009 hadden al 2 610 zelfstandigen genoten van een uitstel van betaling van sociale bijdragen zonder dat daarbij een verhoging wordt toegepast. 930 zelfstandigen hadden al gevraagd te kunnen genieten van de tijdelijke uitbreiding van de sociale faillissementsverzekering.

2. Gelet op de aanhoudende economische crisis heb ik gevraagd dat deze drie soorten maatregelen opnieuw tijdelijk zouden worden verlengd in 2010 en dat de criteria voor de toekenning van een uitkering aan zelfstandigen in moeilijkheden nog zouden worden verbeterd.

Wat het uitstel van betaling van de bijdragen betreft, zal elke zelfstandige in hoofdberoep in 2010 een uitstel van drie kwartaalbijdragen waarvan de vervalddag valt

enfin, pour mettre en oeuvre des mesures en faveur de l'entrepreneuriat.

Mesures de crise temporaires dans le statut social des indépendants

1. En juillet 2009 déjà, trois mesures temporaires de crise ont été prises. Il s'agit de:

- la possibilité de report du paiement des cotisations sociales des 1er, 2e et 3e trimestres 2009, sans application des majorations prévues en cas de paiement des cotisations pour le 31 décembre 2009 ou du respect du plan d'apurement convenu avec la caisse d'assurance sociale;

- de l'extension temporaire du délai ordinaire d'introduction d'une demande de bénéfice de l'assurance sociale en cas de faillite, à savoir du premier au second trimestre qui suit celui au cours duquel le jugement prononçant la faillite est intervenu, pour autant que ce jugement soit prononcé avant le 31 décembre 2009;

- de l'extension temporaire (pour une durée maximum de 6 mois) de l'assurance sociale en cas de faillite au profit des indépendants confrontés à des difficultés économiques en raison de la crise économique.

Ces mesures de crise temporaires consistent donc en des mesures préventives, visant à éviter la faillite ou la déconfiture de l'indépendant. Elles sont déjà utiles à un certain nombre d'indépendants qui, du fait de la crise, soit rencontrent d'importantes difficultés de trésorerie, soit voient la situation de leur entreprise et leur situation personnelle se dégrader fortement depuis 2008. Au 31/10/2009, 2 610 indépendants ont bénéficié du report de paiement des cotisations sociales sans application de majoration et 930 indépendants ont demandé à bénéficier de l'extension temporaire de l'assurance sociale en cas de faillite.

2. Compte tenu de la poursuite de la crise économique, j'ai demandé que ces trois types de mesures soient à nouveau temporairement prolongées en 2010, tout en améliorant les critères d'octroi des indemnités à l'indépendant en difficulté.

Concernant le report du paiement des cotisations, chaque indépendant à titre principal pourra en 2010 demander un report du paiement de trois cotisations

in de periode 2009/1 tot 2010/2, kunnen aanvragen. Indien echter deze bijdragen effectief ten laatste op 31 december 2010 betaald zijn of dat een afbetalingsplan voor deze datum werd afgesloten met het sociaal verzekeringsfonds, zal hem geen verhoging worden aangerekend voor deze laattijdige betalingen.

De termijn die normaal geldt voor het indienen van een aanvraag voor de sociale faillissementsverzekering, wordt opnieuw tijdelijk uitgebreid van het eerste tot het tweede kwartaal volgend op het kwartaal waarin het faillissement door de rechtbank is uitgesproken, voor zover het vonnis is uitgesproken vóór 30 juni 2010.

Wat de tijdelijke uitbreiding van de sociale faillissementsverzekering betreft, is deze verlenging ook van toepassing bij een gerechtelijke reorganisatie en een collectieve schuldenregeling aangegeven tussen 30 juni 2009 en 1 juli 2010.

Daarnaast kunnen zelfstandige die kampen met economische moeilijkheden, gedurende maximum 6 maand genieten van de uitkering voorzien in de sociale faillissementsverzekering op voorwaarde dat zij voldoen aan minstens twee van de volgende criteria:

1° een omzetsdaling hebben gekend van minstens 50% tussen 2008 en 2009;

2° een omzetsdaling hebben gekend van minstens 60% over twee jaar, dat wil zeggen tussen 2007 en 2009;

3° ten laatste eind 2009 een afbetalingsplan hebben verkregen voor de betaling van zijn persoonlijke schulden inzake btw, inzake de personenbelasting, inzake de sociale bijdragen voor zelfstandigen of de sociale bijdragen voor werknemers;

4° in 2009 het voorwerp hebben uitgemaakt van een dwangbevel of een dagvaarding voor dezelfde schulden;

5° een opgezegd kaskrediet krijgen voor 1 juli 2010;

6° 50% van de omzet in de periode tussen 30/6/2009 en 1/7/2010 is afkomstig van failliet verklaarde ondernemingen, ondernemingen die onder een gerechtelijke reorganisatie vallen of zelfstandigen die onder een collectieve schuldenregeling vallen in dezelfde periode;

7° een vrijstelling van sociale bijdragen hebben verkregen voor minstens twee kwartalen vóór 1 juli 2010.

trimestrielles venant à échéance durant la période 2009/1 à 2010/2. Et, à la condition que ces cotisations aient été effectivement payées au plus tard le 31 décembre 2010 ou qu'un plan d'apurement ait été conclu à cette date avec la caisse d'assurances sociales, aucune majoration ne lui sera appliquée pour ces paiements tardifs.

Le délai ordinaire d'introduction d'une demande de bénéfice de l'assurance sociale en cas de faillite est à nouveau temporairement étendu du premier au second trimestre qui suit celui au cours duquel le jugement prononçant la faillite est intervenu, pour autant que ce jugement soit prononcé avant le 30 juin 2010.

Concernant l'extension temporaire de l'assurance sociale en cas de faillite, cette prolongation s'applique aux cas de réorganisation judiciaire et de règlement collectif déclarés entre le 30 juin 2009 et le 1er juillet 2010.

De plus, les indépendants en difficulté économique pourront bénéficier pour 6 mois maximum de l'indemnité prévue par l'assurance sociale en cas de faillite pour autant qu'au moins deux des critères suivants soient rencontrés:

1° avoir subi une baisse du chiffre d'affaires d'au moins 50% entre 2008 et 2009;

2° avoir subi une baisse du chiffre d'affaires d'au moins 60% sur deux ans, soit entre 2007 et 2009;

3° avoir obtenu au plus tard fin 2009, un plan d'étalement de ses paiements pour le paiement de ses dettes personnelles relatives à la TVA, aux impôts des personnes physiques, aux cotisations sociales de travailleur indépendant ou aux cotisations sociales pour travailleurs salariés;

4° avoir fait l'objet en 2009 d'une contrainte ou d'une citation à comparaître pour ces mêmes dettes;

5° avoir subi l'annulation d'un crédit de caisse avant le 1er juillet 2010;

6° 50% du chiffre d'affaires entre le 30/6/2009 et le 1/7/2010 provient d'entreprises déclarées en faillite, ou en réorganisation judiciaire, ou d'indépendants en règlement collectif de dettes durant la même période;

7° avoir obtenu une dispense de cotisations sociales pour au moins deux trimestres avant le 1er juillet 2010.

Wat betreft het criterium over de omzetzaling, wordt voortaan bepaald dat deze mag worden aangetoond door een getuigschrift van een erkend boekhouder, en niet langer enkel op basis van de btw-aangiftes.

De maatregel voorziet eveneens dat zij die in 2009 al hebben genoten van de uitkering, opnieuw kunnen genieten van deze steun voor zover deze wordt toegekend op basis van andere criteria.

Verbetering van de koopkracht voor zelfstandigen die op de rand van de armoede leven en aanmoediging van het ondernemerschap

In het kader van de economische crisis moesten ook maatregelen worden getroffen die gelijktijdig de koopkracht van het armste deel van de bevolking verhogen en de consumptie opnieuw aanzwengelen. Door het sociaal statuut van de zelfstandigen aantrekkelijker te maken, wordt het ondernemerschap aangemoedigd.

Minimumpensioen voor zelfstandigen

De eerste maatregel heeft betrekking op de begunstigten van een minimumpensioen. Sinds 1 augustus 2009 kregen de begunstigten in het zelfstandigenstelsel voor een volledige loopbaan het maandelijks bedrag van 920,62 euro voor een alleenstaande en 1 213,44 euro voor een gezin. Er bleef respectievelijk een verschil bestaan van 84,25 en 42,25 euro in vergelijking met het minimumpensioen uitgekeerd aan een loontrekkende of een werkloze, wat onaanvaardbaar blijft ondanks de enorme inspanningen die ter zake werden geleverd sinds 2003. Sinds 2003 heb ik me inderdaad steeds ingezet om het bedrag van dit pensioen geleidelijk aan op te trekken om zo de aanzienlijke kloof die bestond tussen beide pensioenstelsels, te verminderen.

Ondanks de moeilijke budgettaire situatie heb ik kunnen bekomen dat een bedrag van 23 miljoen euro in 2010, verhoogd tot 56 miljoen euro vanaf 2011, zou worden besteed aan een nieuwe stap in de richting van een gelijkschakeling van de minima ten gunste van de zelfstandigen. Het zal gaan om een verhoging van respectievelijk 20 euro voor de gezinspensioenen, 25 euro voor de alleenstaanden en de overlevingspensioenen.

Vanaf 1 augustus 2010 worden de bedragen 1 233,44 euro en 945,62 euro. Dat is respectievelijk 410 en 328 euro meer dan in april 2003.

Pour ce qui concerne le critère en matière de baisse du chiffre d'affaires, il est désormais prévu que cette baisse peut être démontrée par une attestation d'un comptable reconnu, et non plus uniquement sur la base des déclarations TVA.

La mesure prévoit que ceux qui ont, déjà en 2009, bénéficié de l'octroi des indemnités peuvent à nouveau obtenir cette aide en 2010 pour autant que l'octroi soit octroyé en fonction de critères différents.

Amélioration du pouvoir d'achat des indépendants fragilisés et encouragement à l'entrepreneuriat

Dans le cadre de la crise économique, des mesures de relance devaient également être prises permettant simultanément d'augmenter le pouvoir d'achat des populations les plus fragilisées et de favoriser la reprise de la consommation. En rendant le statut social des indépendants toujours plus attractif, on encourage l'entrepreneuriat.

Pension minimum des travailleurs indépendants

La première mesure concerne les bénéficiaires de la pension minimum. Depuis le 1er août 2009, des bénéficiaires dans le régime des travailleurs indépendants se voyaient, pour une carrière complète, octroyer la somme mensuelle de 920,62 euros au taux isolé et 1 213,44 euros au taux ménage. Il demeurerait ainsi respectivement une différence de 84,25 et 42,25 euros par rapport à la pension minimum versée pour un salarié ou un chômeur, ce qui reste inacceptable malgré les efforts énormes accomplis en la matière depuis 2003. En effet, depuis 2003, je me suis attelée à augmenter progressivement le montant de cette pension de manière à réduire de manière substantielle l'écart qui existait entre les deux régimes de pension.

Malgré le contexte budgétaire extrêmement difficile, j'ai obtenu qu'un montant de 23 millions d'euros en 2010, porté à 56 millions euros à partir de 2011, soit affecté à la réalisation d'un pas supplémentaire vers l'égalisation des minima au profit des pensionnés indépendants. Il s'agira d'une augmentation de respectivement 20 euros pour les pensions "ménages", 25 euros pour les isolés et les pensions de survie.

À partir du 1er août 2010 les nouveaux montants s'élèveront à 1 233,44 euros et 945,62 euros. C'est respectivement 410 et 328 euros de plus qu'en avril 2003.

Arbeidsongeschiktheid en invaliditeit

De zelfstandigen die genieten van een uitkering als gevolg van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit zonder stopzetting van hun activiteit, zien hun uitkering stijgen op 1 augustus 2010. Het bedrag van de uitkering per dag zal op die datum stijgen van 46,67 tot 47,44 euro voor een zelfstandige die personen ten laste heeft en van 35,41 tot 36,37 euro voor een alleenstaande zelfstandige.

Sociale faillissementsverzekering

Bovenop de maatregelen die al werden genomen als gevolg van de crisis, heb ik kunnen bekomen dat de maandelijkse uitkering die wordt toegekend aan failliete zelfstandigen, eveneens wordt verhoogd. Deze uitkeringen zullen op 1 augustus 2010 worden opgetrokken van 1 213,44 tot 1 233,44 euro en van 920,62 tot 945,62 euro, naargelang de zelfstandige respectievelijk al dan niet personen ten laste heeft.

Bijzondere maatregelen ten gunste van zelfstandigen die kampen met gezinsmoeilijkheden

Het tweede luik maatregelen dat ik heb kunnen verkrijgen met het oog op de stijging van de koopkracht, heeft betrekking op bepaalde zelfstandigen die kampen met gezinsmoeilijkheden. Al deze maatregelen zullen ingaan op 1 januari 2010.

Mijn bezorgdheid op dit vlak bestond er enerzijds in de zelfstandige, wanneer hij wordt geconfronteerd met een ernstige ziekte van een kind of van zijn partner, de mogelijkheid te geven te genieten van verschillende vormen van begeleiding en anderzijds het moederschapsverlof van de vrouwelijke zelfstandige opnieuw te verbeteren.

De eerste maatregelen hebben betrekking op bijzonder ernstige situaties die een invloed hebben op de beroepsactiviteit van de zelfstandige.

Zo zal de zelfstandige waarvan één van de kinderen getroffen is door een ernstige ziekte zoals kanker of een zeldzame ziekte, een vrijstelling van sociale bijdragen kunnen aanvragen en een gelijkstelling van een kwartaal in geval hij zijn beroepsactiviteit moet onderbreken.

Ik heb eveneens een maatregel kunnen bekomen die betrekking heeft op de palliatieve zorgen: de zelfstandige die zijn activiteit onderbreekt om één van zijn kinderen of zijn partner bij diens levenseinde te begeleiden, zal voortaan kunnen genieten van een vrijstelling van sociale bijdragen alsook van een gelijkstelling van één kwartaal volgend op het kwartaal waarin de beroepsactiviteit wordt onderbroken.

Incapacité de travail et invalidité

Les indépendants bénéficiant d'indemnités d'incapacité de travail et d'invalidité sans cessation d'activité verront également leurs indemnités augmenter au 1er août 2010. Le montant de l'indemnité journalière passera à cette date de 46,67 à 47,44 euros pour l'indépendant ayant des personnes à charge et de 35,41 à 36,37 euros pour l'indépendant isolé.

Assurance sociale en cas de faillite

Outre les mesures prises dans le cadre de la crise, j'ai obtenu que les indemnités mensuelles qui sont octroyées aux indépendants en faillite soient également augmentées. Les indemnités passeront au 1er août 2010 de 1 213,44 à 1 233,44 euros et de 920,62 à 945,62 euros respectivement selon que l'indépendant a ou non une charge de famille.

Mesures spécifiques au profit des indépendants confrontés à des difficultés familiales

Le deuxième volet de mesures que j'ai obtenues visant l'amélioration du pouvoir d'achat concerne certains indépendants confrontés à des difficultés familiales. Toutes ces mesures prendront cours au 1er janvier 2010.

Ma préoccupation, dans ce cadre, était d'une part de créer dans le chef de l'indépendant confronté à la maladie grave d'un enfant ou de son partenaire la possibilité de bénéficier de diverses formes d'accompagnement et, d'autre part, de faire évoluer une nouvelle fois positivement le congé de maternité de l'indépendante.

Les premières mesures concernent des situations particulièrement graves qui ont un impact sur l'activité professionnelle de l'indépendant.

Ainsi, le travailleur indépendant dont un des enfants est atteint d'une maladie grave comme un cancer ou une maladie orpheline pourra se voir accorder une dispense de cotisations sociales et une mesure d'assimilation pour un trimestre dans le cas où il doit interrompre son activité professionnelle.

J'ai également obtenu une mesure relative aux soins palliatifs: l'indépendant qui interrompt son activité professionnelle pour accompagner un de ses enfants ou son conjoint en fin de vie, pourra désormais bénéficier d'une allocation forfaitaire ainsi que d'une dispense de cotisations sociales et de l'assimilation pour le 1er trimestre qui suit l'interruption de l'activité professionnelle.

Ten slotte heb ik een reeks maatregelen kunnen bekomen die een verbetering inhouden van het moederschapsverlof van de zelfstandigen en de meewerkende echtgenoten: deze gaan van de onmiddellijke betaling via maandelijkse schijven van de uitkeringen per week, de onmiddellijke verrekening van indexsprongen tot de mogelijkheid van overname van het saldo van de nog niet aan de moeder toegekende moederschapsuitkeringen in geval van haar overlijden door de nieuwe gerechtigde van de kinderbijslag. Dit gaat ook over de mogelijkheid die aan de vrouwelijke zelfstandige wordt gegeven een verlenging aan te vragen van haar moederschapsverlof voor een periode van maximum 24 bijkomende weken ingeval haar kind de eerste 7 dagen vanaf de geboorte in het ziekenhuis blijft.

Al deze maatregelen die al werden voorgesteld in het Familieplan voor zelfstandigen, liggen me nauw aan het hart. Ze willen niet alleen de families van zelfstandigen hulp bieden wanneer zij te maken krijgen met dramatische gebeurtenissen, wat erg wenselijk was; maar ze nemen daarenboven ook voor de toekomst een aantal verschillen weg die bestonden tussen de stelsels op het vlak van sociale dekking. Deze verschillen vormen voor sommige vrouwen nog steeds een belemmering om met een eigen onderneming te starten.

Invoering van een stelsel van vervangende ondernemers

Dit was een belangrijke vraag van talrijke sectoren. Ik heb de oprichting van een stelsel van vervangende ondernemers kunnen bekomen.

Het doel bestaat erin een zelfstandige de kans te geven zich tijdelijk te laten vervangen en daarbij de continuïteit van zijn onderneming te verzekeren. Deze vervanging moet kunnen gebeuren in een veilig rechtskader en mits het afsluiten van een specifieke ondernemingsovereenkomst met een erkend "vervangend ondernemer".

Het richt zich vooral tot de zelfstandige die wordt geconfronteerd met omstandigheden die het hem onmogelijk maken zelf zijn activiteit voort te zetten: ziekte, moederschapsverlof,...

Vanaf 2010 zal er door de FOD Economie een internetplatform worden opgericht dat zelfstandigen die zich willen laten vervangen, in contact zal brengen met kandidaat-vervangend ondernemers. Een juridisch kader, dat rechtszekerheid biedt voor alle partijen, zal worden gecreëerd. Dit zal vooral betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden van de kandidaat-vervangend ondernemers, de voorwaarden waaraan de overeenkomst

Enfin, j'ai obtenu une série de mesures d'amélioration du congé de maternité des indépendantes et conjointes aidantes: cela passera par le paiement immédiat par tranches mensuelles des allocations hebdomadaires, par la prise en compte instantanée des sauts d'index ainsi que par la possibilité de reprise par le nouvel allocataire d'allocations familiales du solde des allocations de maternité non encore octroyées à la mère, en cas de décès de celle-ci. Cela passera également par la possibilité qui sera donnée à l'indépendante de demander une prolongation de son congé de maternité pour une période de maximum 24 semaines supplémentaires lorsque son enfant reste hospitalisé dans les sept premiers jours à partir de sa naissance.

Toutes ces mesures déjà présentées dans le plan famille pour les travailleurs indépendants me tiennent fortement à cœur. Elles permettent non seulement de venir en aide à des familles d'indépendants confrontées à des situations dramatiques, ce qui était grandement souhaitable; elles permettent en outre d'effacer pour l'avenir une partie des différences de couvertures sociales entre les régimes et qui freinent encore actuellement certaines femmes dans leur désir d'entreprendre.

Mise en place d'un système d'entrepreneur remplaçant

C'était une demande importante de nombreux secteurs. J'ai obtenu qu'un système d'entrepreneur remplaçant soit créé.

L'objectif est de permettre à un indépendant qui souhaite se faire remplacer temporairement afin d'assurer la continuité de l'entreprise de le faire dans un cadre juridique sécurisé, moyennant la conclusion d'une convention d'entreprise spécifique avec un "entrepreneur remplaçant" agréé.

Cela vise principalement l'indépendant qui est confronté à des circonstances l'empêchant de poursuivre par lui-même son activité: maladie, congé de maternité,...

Il sera créé, dès 2010, au sein du SPF Économie une plate-forme internet permettant de mettre en contact les indépendants cherchant à se faire remplacer et les candidats entrepreneurs remplaçants. Un cadre juridique assurant la sécurité juridique de toutes les parties sera mis sur pied: cela vise notamment les modalités d'agrément des candidats entrepreneurs remplaçants, les caractéristiques auxquelles devra répondre la convention

tussen beide partijen moet voldoen en de aard van de arbeidsrelaties (relatie helper - geholpen zelfstandige).

Dit instrument laat niet enkel toe om de zelfstandige activiteiten en de ondernemingen die er een beroep op doen, te versterken. Het biedt ook kansen aan de zelfstandigen die zich als kandidaat-vervangend ondernemer willen aanmelden (gepensioneerden, starters, zelfstandigen in bijberoep,...).

II. — FINANCIËLE TOESTAND VAN HET RSVZ, NIEUWE BESPARINGEN EN ONTVANGSTEN EN STRIJD TEGEN DE SOCIALE FRAUDE

De economische crisis dwingt ons bijzonder aandachtig te zijn voor de financiële toestand van de sociale zekerheid van zelfstandigen. Dankzij de inspanning en sanering die ik sinds 2003 heb doorgevoerd in de boekhouding van het RSVZ, kan ik u melden dat de financiële toestand van de RSVZ nu echt gezond en solide is.

Financiële toestand van de RSVZ

Sinds mijn aantreden in 2003 heb ik me steeds ingezet om de verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandigen te combineren met een sanering van de financiële toestand van het RSVZ. Sinds 2004 werd de boekhouding van het RSVZ elke keer afgesloten met een positief saldo. Zelfs in 2009 zal de boekhouding, ondanks de crisis, in evenwicht zijn.

Dit resultaat is het gevolg van de sanering van de financiële toestand van het RSVZ, en met name van de aanzuivering vanaf 2006 van de schuld uit het verleden van het RSVZ, van een verbeterde alternatieve financiering van het sociaal statuut der zelfstandigen maar ook van de maatregelen genomen in de strijd tegen de sociale fraude en van een betere inning van de sociale bijdragen. Deze maatregelen zullen hun vruchten blijven afwerpen in 2010.

Sinds 2008 is het fonds voor de toekomst van de gezondheidszorgen geïntegreerd in het globaal beheer volgens de verdeelsleutel 90/10. In deze context werd het RSVZ een bedrag van 32,25 miljoen toegekend in 2008 en 32,77 miljoen in 2009. Deze bedragen dekken de sommen die daarin werden gekapitaliseerd evenals de financiële producten.

Dit principe wordt behouden voor 2010 en 2011 maar de financiële producten zullen voortaan niet meer worden gekapitaliseerd in het fonds, maar zullen rechtstreeks worden toegekend aan het globaal beheer en dus bijdragen aan de financiering van de uitkeringen.

entre les deux parties et la nature des relations de travail (relation d'aidant à indépendant aidé).

Cet outil permettra non seulement de renforcer les activités indépendantes et les entreprises qui y feront appel; cela profitera également aux indépendants (pensionnés, starters, complémentaires,...) qui se porteront candidats entrepreneurs remplaçants.

II. — SITUATION FINANCIÈRE DE L'INASTI, ÉCONOMIES, RECETTES NOUVELLES ET LUTTE CONTRE LA FRAUDE SOCIALE

La crise économique et financière nous impose d'être particulièrement attentifs à la situation financière de la sécurité sociale des travailleurs indépendants. Grâce aux efforts et à l'assainissement que j'ai opérés depuis 2003 dans le comptes de l'INASTI, je peux vous annoncer que cette situation financière est véritablement saine et forte.

Situation financière de l'INASTI

Depuis mon entrée en fonction en 2003, j'ai eu à cœur de combiner l'amélioration du statut social des travailleurs indépendants avec un assainissement de la situation financière de l'INASTI. Depuis 2004, les comptes de l'INASTI se sont chaque fois soldés par un boni. Même en 2009, malgré la crise, les comptes devraient être à l'équilibre.

Ce résultat est le fruit de l'assainissement de la situation financière de l'INASTI, et notamment de l'apurement dès 2006 de la dette du passé de l'INASTI, de l'amélioration du financement alternatif attribué au statut social des travailleurs indépendants mais aussi des dispositions prises en matière de la lutte contre la fraude sociale et de meilleur recouvrement des cotisations sociales. Ces mesures continuent à produire leurs effets en 2010.

Depuis 2008, le fonds pour l'avenir des soins de santé a également été intégré dans les gestions globales selon la clé de répartition 90/10. Dans ce contexte, l'INASTI s'est vu attribué un montant de 32,25 millions en 2008 et de 32,77 millions en 2009, montants qui couvrent les sommes qui y sont capitalisées ainsi que pour les produits financiers.

Ce principe est maintenu pour 2010 et 2011 mais les produits financiers ne seront désormais plus capitalisés dans le fonds, mais seront attribués directement aux gestions globales et pourront donc participer au financement des prestations.

Andere nieuwigheid voor 2010 en 2011: een quotiteit van de financiële middelen in het kader van de begrotingsdoelstellingen op het vlak van de gezondheidszorgen wordt overgedragen aan het globaal beheer volgens dezelfde verdeelsleutel 90/10. In deze context wordt een bedrag van 35 miljoen toegekend aan het RSVZ in 2010 en 45 miljoen in 2011.

Ten slotte heeft de Regering, om het tekort van de sociale zekerheid te dekken, beslist een dotatie te geven aan elke globaal beheer om zo het tekort terug te brengen op -0,5% van het bbp in 2010 en op -0,3% van het bbp in 2011. Deze dotatie wordt eveneens toegekend ten bedrage van 10% aan het sociaal statuut van de zelfstandigen, wat neerkomt op 255,2 miljoen in 2010 en op 277 miljoen in 2011.

Deze aanzienlijke herfinanciering moet, op basis van de huidige verwachtingen, het mogelijk maken uit te komen op een batig resultaat van ongeveer 239 miljoen in 2010 en 100 miljoen in 2011.

Sinds 2006 is voorzien dat de bonussen van het sociaal statuut van de zelfstandigen worden toegewezen aan het "Fonds voor de Welvaart van de Zelfstandigen". Dit Fonds wil tegemoet komen aan de uitdagingen van de toekomst op het vlak van de financiering van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Bij het afsluiten van de jaarrekening 2008 beschikte dit Fonds over meer dan 646 miljoen.

Nieuwe besparingen en ontvangsten

Gelet op de blakende gezondheid waarin de financiën van het RSVZ verkeren en in het kader van de inspanningen die in het kader van de begroting noodzakelijk bleken, heb ik kunnen bekomen dat het RVSZ hoofdzakelijk inspanningen moet leveren op het vlak van een meer intense strijd tegen de sociale fraude binnen het stelsel van de zelfstandigen.

Ik heb toch drie andere nieuwe bronnen van besparingen en ontvangsten aanvaard. Deze hebben betrekking op de jaarlijkse bijdrage van publieke mandatarissen, een voortzetting van de toepassingen van de sociale kennisgevingen door de sociaal verzekeringsfondsen en ten slotte de verbetering van de procedure tot vrijstelling van de sociale bijdragen.

De regering heeft immers gewild dat het percentage van de jaarlijkse bijdrage van publieke mandatarissen vanaf 2010 zou worden opgetrokken van 20 tot 23%. De ontvangsten van deze bijdrage betaald door de organismen waarin deze mandatarissen actief zijn, worden gestort aan het sociale zekerheidstelsel van de zelfstandigen. De optrekking van het bijdragepercentage moet jaarlijks 1 miljoen euro opleveren.

Autre nouveauté pour 2010 et 2011: une quotité des moyens financés dans le cadre de l'objectif budgétaire des soins de santé est transférée aux gestions globales selon la même clé de répartition 90/10. Dans ce contexte, un montant de 35 millions est attribué à l'INASTI en 2010 et 45 millions en 2011.

Enfin, pour couvrir le déficit de la sécurité sociale, le gouvernement a décidé d'octroyer une dotation aux deux gestions globales, de manière à ramener ce déficit à -0,5% du PIB en 2010 et à -0,3% du PIB en 2011. Cette dotation est également attribuée à concurrence de 10% au statut social des travailleurs indépendants, soit 255,2 millions en 2010 et 277 millions en 2011.

Ce refinancement important devrait permettre, sur base des prévisions actuelles, d'aboutir à un résultat positif de l'ordre de 239 millions en 2010 et de 100 millions en 2011.

Depuis 2006, il est prévu que les bonis du statut social des travailleurs indépendants soient affectés au "Fonds pour le Bien-être des Indépendants" qui est destiné à faire face aux défis de l'avenir en ce qui concerne le financement des prestations du statut social des travailleurs indépendants. C'est actuellement plus de 646 millions qui se trouvent dans ce Fonds à la clôture des comptes 2008.

Économies et recettes nouvelles

Compte tenu de la bonne santé des finances de l'INASTI et dans le cadre des efforts qui doivent nécessairement être fournis du point de vue budgétaire, j'ai obtenu que la participation de l'INASTI à ces efforts passe principalement par la lutte renforcée contre la fraude sociale dans le régime des indépendants.

J'ai néanmoins accepté trois autres sources d'économie et de recettes nouvelles: cela vise la cotisation annuelle des mandataires publics, la poursuite de la mise en œuvre des notifications sociales par les caisses d'assurances sociales et enfin des améliorations de la procédure de dispense des cotisations sociales.

Le gouvernement a en effet souhaité que le pourcentage de la cotisation annuelle des mandataires publics passe dès 2010 de 20 à 23%. Les recettes de cette cotisation payée par les organismes au sein desquels ces mandataires sont actifs, sont versées au régime de sécurité social des travailleurs indépendants. Cette augmentation de taux doit rapporter annuellement 1 million d'euros.

Het systeem van sociale kennisgeving, dat een nieuw instrument vormt bij de inning door de sociaal verzekeringsfondsen, werpt zijn vruchten af. De ontvangsten inzake het sociaal statuut van de zelfstandigen, zullen dankzij deze procedures, stijgen met 11 miljoen euro in 2010 en 10 miljoen euro per jaar vanaf 2011.

Voortaan zal het in het kader van de procedure tot vrijstelling van sociale bijdragen, ten slotte wettelijk bepaald zijn dat de bewijslast voor de staat van behoefte ligt bij de zelfstandige die de aanvraag indient. Er zal eveneens worden aan toegevoegd dat de commissie bij haar onderzoek van de aanvraag, zal rekening houden met de inkomsten van alle gezinsleden. De sociaal verzekeringsfondsen zullen zich ten slotte in de toekomst ook kunnen uitspreken over onontvankelijke dossiers en aanvragen zonder voorwerp. Dit zal de administratieve last verbonden aan deze procedure verminderen. De besparing die deze maatregel met zich meebrengt, wordt geschat op 1,8 miljoen euro.

Strijd tegen de sociale fraude

Wat betreft de strijd tegen de sociale fraude en om bijgevolg een eerlijke concurrentie tussen alle zelfstandigen te waarborgen, heb ik de intentie verder te gaan op de weg die de afgelopen jaren werd ingeslagen.

Zo werd wettelijk geregeld dat de inspecteurs van het RSVZ hun taken kunnen verrichten overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

Een tweede maatregel handelt over de termijn van 90 dagen waarover elke zelfstandige beschikt om zich aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Vanaf 2010 wordt deze termijn van 90 dagen opgeheven zodat elke persoon die een beroepsactiviteit uitoefent zonder band van ondergeschiktheid het voorwerp kan uitmaken van een controle en een proces-verbaal wegens zwartwerk als zelfstandige.

Bovenop deze essentiële maatregel die het zwartwerk moet tegengaan, heeft de Regering beslist een administratieve boete op te leggen aan iedereen die in het zwart een zelfstandige activiteit uitoefent.

Ten slotte heeft de Regering, naast de maatregelen eigen aan het sociaal statuut, de aanzienlijke gevolgen onderstreept van de strijd tegen de fiscale fraude op de ontvangsten aan sociale bijdragen. De strijd tegen de fiscale fraude heeft inderdaad een rechtstreekse impact op de berekeningswijze van de sociale bijdragen. Deze impact wordt geschat op 1 miljoen euro in 2010 en 2,5 miljoen euro in 2011.

Par ailleurs, le système des notifications sociales et qui constituent de nouveaux outils de recouvrement pour les caisses d'assurances sociales, porte ses fruits. Les recettes pour le statut social des indépendants vont, grâce à ces procédures, augmenter de 11 millions d'euros en 2010 et 10 millions d'euros par an à partir de 2011.

Enfin, dans le cadre de la procédure de dispense de cotisations sociales, il sera désormais explicitement prévu légalement que la charge de la preuve de l'état de besoin repose sur l'indépendant qui introduit la demande. Il sera également ajouté que, pour l'examen de la demande, la commission tient compte des revenus de l'ensemble des membres du ménage. Enfin, les caisses d'assurances sociales pourront à l'avenir se charger des décisions de non recevabilité et des demandes sans objets, ce qui réduira la charge administrative liée à cette procédure. L'économie liée à ces mesures est estimée à 1,8 million d'euros.

Lutte contre la fraude sociale

En matière de lutte contre la fraude sociale et par conséquent dans l'optique d'assurer une concurrence loyale entre tous les travailleurs indépendants, j'ai l'intention de poursuivre la voie déjà entamée ces précédentes années.

C'est ainsi qu'il sera prévu légalement que les inspecteurs de l'INASTI exercent leurs fonctions conformément aux dispositions de la loi du 16 novembre 1972 concernant l'inspection du travail.

Une seconde mesure concerne le délai de 90 jours qui est actuellement laissé à chaque indépendant pour s'affilier à une caisse d'assurances sociales. Dès 2010, ce délai de 90 jours sera supprimé, de telle sorte que toute personne qui exerce une activité professionnelle en l'absence de lien de subordination est susceptible de faire l'objet d'un contrôle et d'un procès verbal pour travail au noir en tant que travailleur indépendant.

En complément de cette mesure essentielle pour la lutte contre le travail au noir, le gouvernement a décidé qu'une sanction administrative pourra être réclamée à toute personne qui exerce en noir une activité indépendante.

Enfin, outre les mesures propres au statut social, le gouvernement a mis en évidence les effets importants de la lutte contre la fraude fiscale sur les recettes des cotisations sociales. En effet, la lutte contre la fraude fiscale a un impact direct sur la base de calcul des cotisations sociales. Cet impact est estimé à 1 millions d'euros en 2010 et 2,5 millions d'euros en 2011.

III. — Toekomstperspectieven

1. De huidige economische crisis treft de zelfstandigen, de KMO's en alle burgers op harde wijze. Zij verplicht de Regering op deze situatie te reageren met maatregelen op korte en middellange termijn die het herstel moeten begeleiden en ondersteunen.

De crisis legt ook de meest zichtbare gebreken bloot van onze sociale wetgeving. De belangrijkste twee voorbeelden waarmee in de toekomst zal moeten rekening worden gehouden is enerzijds opnieuw de geringe kloof die nog steeds bestaat op het vlak van de sociale minimumuitkeringen. Het is daarom essentieel de gelijk-schakeling verder af te werken opdat het sociaal statuut nooit meer een zelfs psychologische belemmering zou vormen om een zelfstandige onderneming op te starten. Ondernemingen die broodnodig zijn voor de Belgische economie.

2. Het tweede gebrek dat duidelijk geïllustreerd wordt door de crisis, en dat ook onderstreept wordt door veel zelfstandigen, is de kloof van drie jaar voor de berekening van de sociale bijdragen. Het feit dat in 2009 in volle crisis de bijdragen worden berekend op de inkomsten van drie jaar geleden leidt tot moeilijke, soms tot zelfs dramatische situaties. Een coherente hervorming van het systeem van de sociale bijdragen van de zelfstandigen moet worden doorgevoerd om plaats te maken voor een systeem dat meer dan het huidige systeem beantwoordt aan de economische realiteit van de zelfstandige. De ontoereikendheid van het huidige systeem treft in deze crisistijden een groot aantal zelfstandigen die kampen met liquiditeitsproblemen. Dit fenomeen is minder duidelijk in andere omstandigheden. Toch ondervinden alle zelfstandigen die geen constante inkomsten hebben, problemen als gevolg van het systeem dat we nu kennen.

Ik laat op dit ogenblik de budgettaire en financiële impact van dergelijke hervorming voor het RSVZ te onderzoeken. Maar deze hervorming is essentieel en er zullen oplossingen moeten worden gevonden om deze tot een goed einde te brengen, enerzijds om de budgettaire impact zo klein mogelijk te houden en anderzijds door echte financiële oplossingen te vinden voor het stelsel van de zelfstandigen dat, ik wil het nogmaals herhalen, opnieuw financieel gezond is.

Ik wil hieraan toevoegen dat de sociaal verzekeringsfondsen een vooraanstaande rol zullen spelen bij deze hervorming.

3. In dit kader en meer algemeen in het kader van hun rol als tussenpersoon tussen de zelfstandigen en de Staat, zijn op dit ogenblik een reeks maatregelen van kracht op de sociaal verzekeringsfondsen die de

III. — Perspectives pour l'avenir

1. La crise économique actuelle frappe durement les indépendants, les PME et l'ensemble des citoyens. Elle impose au gouvernement de répondre à cette situation par des mesures à court et moyen terme qui permettent d'accompagner et de soutenir la relance.

Elle nous met aussi face aux défauts les plus manifestes de notre législation sociale. Les deux exemples flagrants dont il faudra tenir compte pour l'avenir, c'est d'une part encore une fois l'écart désormais infime mais qui persiste en termes de minima de prestations sociales. Il est à cet égard essentiel de finaliser l'égalisation afin que plus jamais le statut social ne constitue un frein même psychologique pour le lancement d'entreprises indépendantes dont l'économie belge a tant besoin.

2. Le second défaut que la crise met en exergue et que de très nombreux indépendants soulignent, c'est le décalage de trois ans qui existent pour le calcul des cotisations sociales: se voir réclamer en 2009 en pleine crise des cotisations calculées sur des revenus d'il y a trois ans conduit à des situations difficiles, parfois dramatiques. Une réforme cohérente du système de cotisations sociales des indépendants devrait être mise en œuvre afin d'instaurer un système qui colle plus à la réalité économique du travailleur indépendant que le système actuel. L'inadéquation du système actuel touche en ces temps de crise le portefeuille d'un très grand nombre d'indépendants mis en difficultés de trésorerie. Ce phénomène est moins apparent dans d'autres périodes mais tous les indépendants dont les rentrées ne sont pas constantes sont fragilisés par le système que nous connaissons.

Je fais actuellement étudier l'impact budgétaire et de trésorerie que peut avoir une telle réforme pour l'INASTI. Mais cette réforme est essentielle et des solutions devront être trouvées pour la mener à bien, d'une part à réduisant au minimum cet impact budgétaire et d'autre part, en trouvant des solutions de financement qui sont réelles dans le régime des travailleurs indépendants dont je viens de rappeler la situation financière saine.

J'ajouterai à cela que le rôle des caisses d'assurances sociales dans le cadre de cette réforme sera primordial.

3. Dans ce cadre et plus largement dans le cadre de leur rôle d'intermédiaire entre les indépendants et l'État, une série de mesures sont en cours à l'égard des caisses d'assurances sociales afin de renforcer la qualité

kwaliteit van hun dienstverlening nog moeten verbeteren en zorgen voor een transparanter beheer: zo werden in 2009 twee audits uitgevoerd met het oog op de hervorming van hun financieringswijze. Deze hervorming bestaat de invoering van een nieuwe financieringswijze die meer aansluit op de werkelijke kosten die fondsen maken en die rekening houdt met de kwaliteit van de dienstverlening.

Vanaf 2010 zal van elk sociaal verzekeringsfonds de meest volledige transparantie worden geëist met betrekking tot de bedragen die zij aanrekenen als beheerskosten. Daarnaast zullen de fondsen voortaan worden onderworpen aan een permanente doorlichting van de kwaliteit van hun dienstverlening.

4. Bovenop de economische crisis moet België, net zoals heel Europa, ook werk maken van de niet onbelangrijke uitdaging van de vergrijzende bevolking en van de toekomst van de pensioenen.

Daarom hebben wij een nationale conferentie voor de pensioenen opgericht. Het opzet van deze conferentie bestaat erin ons pensioenstelsel, de berekeningswijze van de pensioenen en de mobiliteit tussen de verschillende pensioenstelsels te hervormen en te verbeteren.

In de loop van het eerste kwartaal van 2010 moeten wij komen tot concrete hervormingsvoorstellen die ons moeten toelaten deze doelstellingen te halen en een oplossing te vinden voor de uitdaging van de vergrijzing. Daarbij mag geen taboe overeind blijven. We zullen ons pensioenstelsel moeten moderniseren, de eerste pijler versterken door een aanvullende combinatie van solidariteit en kapitalisatie, alsook een evenwicht behouden tussen de verschillende pensioenpijlers.

LANDBOUW — FOD ECONOMIE — ECONOMISCH VERMOGEN

1.1. Internationaal beleid en Europese Unie

Als gevolg van de extreme traagheid van de WTO-onderhandelingen, willen sommige grote partners verdergaan met bilaterale vrijhandelsovereenkomsten. Zo overweegt de Europese Unie vrijhandelsovereenkomsten af te sluiten met bepaalde Asean-landen (Associatie van Zuidoost-Aziatische landen). De federale regering pleit er eerder voor dat de WTO-onderhandelingen echt zouden worden hernomen omdat deze passen in een algemene doelstelling waarbij een multilateraal stelsel wordt uitgedacht en toegepast dat de wereldhandel een

des services qu'elles rendent et la transparence de leur gestion: deux audits ont été effectués en 2009 en vue de réformer leur mode de financement. Cette réforme consistera en la mise en œuvre d'un financement qui corresponde davantage aux frais réels supportés par les caisses et qui soit lié à la qualité des services offerts.

Dès 2010, la transparence la plus complète sera exigée de chacune des caisses d'assurances sociales quant aux montants qu'elle réclame au titre de frais de gestion. En outre, les caisses seront désormais soumises à un système d'évaluation permanente de leur qualité.

4. À côté de la crise économique, la Belgique, comme l'ensemble de l'Europe, doit répondre à un défi excessivement important qui est celui du vieillissement de la population et de l'avenir des pensions.

C'est dans ce contexte que nous avons mis en place la conférence nationale pour les pensions. L'objectif est de réformer et de renforcer notre système de pensions, les méthodes de calcul des pensions, et la mobilité entre les différents systèmes de pension.

Nous devons aboutir dans le courant du 1er trimestre 2010 à des propositions de réforme concrètes permettant d'atteindre ces objectifs et plus globalement de répondre au défi du vieillissement. Il ne peut y avoir aucun tabou pour ce faire. Cela devra passer par une modernisation de notre système de pension, par un premier pilier renforcé par un mixte complémentaire de solidarité et de capitalisation, par le maintien d'un équilibre entre les différents piliers de pensions.

AGRICULTURE — SPF ÉCONOMIE — POTENTIEL ÉCONOMIQUE

1.1. Politique internationale et Union européenne

Face à l'extrême lenteur des négociations OMC, certains grands partenaires souhaitent aller de l'avant par le biais d'accords bilatéraux de libre-échange. Ainsi, la Commission européenne envisage de conclure des accords de libre-échange avec certains pays de l'Asean (Association des nations de l'Asie du Sud-Est). Le gouvernement fédéral plaide plutôt pour une véritable reprise des négociations OMC compte tenu que celles-ci s'inscrivent dans un objectif général visant à imaginer et à mettre en œuvre un système multilatéral qui encadre

kader aanreikt om er een instrument voor rechtvaardige herverdeling en menselijke ontwikkeling van te maken.

Op Europees vlak zal het jaar 2010 worden gekenmerkt door het trio voorzitterschap van de Europese Unie, dit alles in een nieuwe context ontstaan door de uitwerking van het Verdrag van Lissabon waardoor de beslissingen inzake het landbouwbeleid voortaan zullen worden genomen door de medebeslissingsprocedure.

Ons land zal het Voorzitterschap op 1 juli 2010 overnemen van Spanje en zal de toepassing van het luik "Landbouw" van het operationeel programma van de Raad voortzetten tot het voorzitterschap op 1 januari 2011 wordt overgenomen door Hongarije voor de 6 resterende maanden. In dit kader zal België belast worden met het organiseren en voorzitten van de vergaderingen van de Raad van Landbouwministers en van de verschillende werkgroepen van de Raad die zich zullen buigen over dossiers die tijdens die periode zullen worden behandeld.

In dit stadium is het onmogelijk met zekerheid te stellen aan welke dossiers België bijzondere aandacht zal moeten schenken omdat dit afhangt van de vooruitgang die wordt geboekt tussen nu en juli 2010 en van de prioriteiten die de nieuwe Commissie ongetwijfeld zal stellen.

Toch zullen volgende dossiers allicht worden besproken tijdens het Belgische voorzitterschap en bijgevolg een bijzondere inspanning vergen van België:

Hervorming van het GLB na 2013

Organisatie van de melkmarkt (Verslag van de Hoge werkgroep van deskundigen)

Kwaliteit van landbouwproducten

Concurrentievermogen van de voedingsmiddelenindustrie

Nieuwe afbakening van achtergestelde regio's

Evolutie van de WTO-onderhandelingen

1.2. Intern beleid

1.2.1. Verbeterde werking van de landbouwmarkt

Het jaar 2009 werd gekenmerkt door crisissen in verschillende sectoren waarvan de crisis in de melksector de meest opzienbare was.

le commerce mondial pour en faire un instrument de redistribution et de développement humain équitable.

Sur le plan européen, l'année 2010 sera marquée par la présidence en trio de l'Union européenne, le tout dans un contexte nouveau résultant de l'application du Traité de Lisbonne où les décisions en matière de politique agricole feront désormais l'objet d'une co-décision.

Notre pays prendra le relais de l'Espagne au 1er juillet 2010 et poursuivra l'exécution du volet "Agriculture" du programme opérationnel du Conseil jusqu'à la transmission de la charge à la Hongrie le 1er janvier 2011 pour les 6 mois restant. Dans ce cadre, la Belgique sera chargée d'organiser et de présider les réunions du Conseil des ministres de l'Agriculture et les différents groupes du Conseil qui travailleront sur les dossiers à traiter durant cette période.

À ce stade, il n'est pas possible d'identifier avec précision les dossiers dans lesquels la Belgique devra plus particulièrement s'investir, car cela dépend de l'avancée des travaux d'ici juillet 2010 ainsi que des priorités que la nouvelle Commission ne manquera pas de se fixer.

Cependant, les dossiers suivants devraient être en discussion au cours de la présidence belge et demanderont donc un investissement particulier de la part de la Belgique:

Réforme de la PAC au-delà de 2013

Organisation du marché du secteur laitier (rapport du groupe de travail d'experts à haut niveau)

Qualité des produits agricoles

Compétitivité de l'industrie agroalimentaire

Nouvelle délimitation des régions défavorisées

Évolution des négociations OMC

1.2. Politique interne

1.2.1. Amélioration du fonctionnement des marchés agricoles

L'année 2009 a été profondément marquée par des crises dans plusieurs secteurs dont la plus spectaculaire a été certainement celle du secteur laitier.

Na afloop van de vergadering “Keten Melk” van 30 juni 2009 tussen de ministers van Landbouw, landbouworganisaties, melkerijen en de distributiesector, werden werkgroepen opgericht die, onder de leiding van de FOD Economie, volgende vier onderwerpen zullen behandelen:

- Solidariteitsfonds: haalbaarheid en voorwaarden voor de oprichting van een Fonds betaald door de distributiesector door een middel van een heffing op zuivelproducten die worden gecommmercialiseerd en waarvan het bedrag rechtstreeks wordt gestort aan de melkproducenten;

- Gedragscode: het opstellen van regels die moeten zorgen voor evenwichtige contractuele betrekkingen en een correcte handelswijze in de volledige keten met bijzondere aandacht voor “promotie producten”;

- Transparantie bij de prijsvorming en de winstmarges: uitdieping van de studie van de FOD Economie (Prijsobservatorium) over de prijzen en de winstmarges in de Keten Melk, door deze aan te vullen met meer gedetailleerde informatie verzameld bij de operatoren zelf (vooral FEDIS);

- Interprofessionele akkoorden: verlenging van de gesprekken over en de oprichting van een interprofessionele melkorganisatie in navolging van de overeenkomst gesloten in Frankrijk rond de minimumaankoop prijs van melk (Overeenkomst van 03.06 2009).

Bepaalde aspecten worden sindsdien toegepast (Solidariteitsfonds). Voor andere aspecten zal dit het geval zijn tegen eind 2009 (transparantie bij de prijsvorming en de winstmarges) of in 2010 (Gedragscode, interprofessionele akkoorden). Tijdens 2010 zal de federale overheid erop toezien dat de al toegepaste maatregelen worden geëvalueerd en opgevolgd. De federale overheid zal zich blijven inzetten voor een goede afloop van de nog hangende initiatieven. Daarnaast zullen de lessen die uit deze werkzaamheden kunnen worden getrokken, ook worden gebruikt door de twee Belgische vertegenwoordigers binnen de Werkgroep Hoge Niveau “Melk” opgericht door de Commissie. De activiteiten van deze werkgroep zullen worden verdergezet tijdens het eerste volledige semester van 2010. In dezelfde gedachtegang zal de kans te baat worden genomen om de doeltreffendheid van het vrijwillig systeem van contractuele landbouw, opgericht in België op het einde van 2005, te onderzoeken.

1.2.2. Besprekingen over het GLB na 2013

Sinds de informele Raad van Annecy die plaatshad in september 2008, werden een aantal gesprekken gevoerd

À l'issue de la réunion “Filière Lait” du 30 juin 2009 entre les ministres de l'Agriculture, les organisations professionnelles agricoles, les laiteries et la distribution, des groupes de travail placés sous la direction du SPF Économie ont été créés pour traiter des quatre sujets suivants:

- Fonds de solidarité: faisabilité et modalités de la mise en place d'un Fonds alimenté par la distribution par un prélèvement sur les produits laitiers mis en commercialisation dont le montant est versé directement aux producteurs laitiers;

- Code de conduite: élaboration d'un code régissant des relations contractuelles équilibrées et des comportements commerciaux corrects dans toute la filière avec une attention spécifique aux “produits d'appel”;

- Transparence dans la formation du prix et des marges: approfondissement de l'étude du SPF Économie (Observatoire des prix) sur les prix et les marges dans la Filière Lait, en l'étoffant à partir d'une information plus détaillée collectée auprès des opérateurs eux-mêmes (notamment FEDIS);

- Accords interprofessionnels: prolongation de la réflexion et la mise en place d'une organisation interprofessionnelle dans le lait, à la lumière de l'accord conclu en France sur le prix d'achat minimum du lait (Accord du 03.06 2009).

Depuis lors, certains points ont déjà été mis en œuvre (Fonds de solidarité). D'autres sont en passe de l'être d'ici le terme de l'année 2009 (transparence dans la formation des prix et des marges) ou en 2010 (Code de conduite, accords interprofessionnels). Au cours de l'année 2010, l'État fédéral veillera à réaliser une évaluation et un suivi des mesures déjà mises en œuvre et continuera à s'impliquer en vue d'assurer la bonne fin des initiatives restant en suspens. En parallèle, l'ensemble des enseignements tirés de tous ces travaux permettront d'alimenter en réflexions les deux représentants belges au sein du Groupe d'experts Haut Niveau “Lait” mis en place par la Commission et dont l'activité est amenée à se poursuivre tout au long du premier semestre 2010. Dans le même ordre d'idée, une opportunité sera offerte pour procéder à une évaluation de l'efficacité du système volontaire d'agriculture contractuelle mis en place en Belgique fin 2005.

1.2.2. Réflexions sur la PAC post 2013

Depuis le Conseil informel d'Annecy en septembre 2008, un certain nombre de réflexions ont déjà été

over diverse aspecten van het GLB na 2013. Daarbij werd rekening gehouden met de regionalisering van de landbouwbevoegdheden. Samen met de beroepsorganisaties en met de steun van de gewesten, zal de federale overheid grondige gesprekken voeren over het GLB tegen 2013 op het vlak van het concurrentievermogen van de agro-voedingsmiddelen keten.

WETENSCHAPSBELEID

Het federaal wetenschapsbeleid is een belangrijk departement. Niet alleen door de opdrachten die het uitvoert, maar ook door het aantal mensen aan wie het werk biedt. Bovendien zorgt het departement door zijn programma's en activiteiten voor heel wat wetenschappelijke en economische return. Het federaal wetenschapsbeleid heeft een budget van meer dan 500 miljoen euro per jaar en heeft meer dan 2 800 mensen in dienst. Het levert werk in domeinen als onderzoek (interuniversitaire attractiepolen, ruimtevaartprogramma's en deelname aan ESA, steun aan ondernemingen bij onderzoek en ontwikkeling voor luchtvaart en deelname aan de Airbusprogramma's, onderzoeksprojecten in de wetenschappelijke instellingen, enz.), cultuur, wetenschap en geschiedenis. Dat werk wordt in de verschillende federale wetenschappelijke instellingen gevoerd. Het beleid is erop gericht om het potentieel van het Belgische onderzoek op nationaal en internationaal vlak te doen stijgen, om de wetenschappelijke samenwerking tussen universiteiten en onderzoekscentra uit de verschillende landsdelen te bevorderen, om de onderzoeks- en ontwikkelingsinspanningen van België in de ruimte- en luchtvaart te steunen, om kenniscentra, toponderzoeksprojecten en de uitstraling van ons indrukwekkend nationaal patrimonium te ruggensteunen en om de internationale uitstraling van België in die domeinen te waarborgen.

Ondanks een moeilijke economische situatie versterkt de federale begroting 2010 vooral het onderzoek. Ze geeft aan dat we ons willen blijven inspannen voor de versterking die in 2009 werd ingezet, dat we de doelen van de regeringsverklaring duidelijk willen uitvoeren en dat we de federale onderzoeksinspanningen willen versterken. In het bijzonder in de ruimtevaart om de verbintenis na te komen die België aanging tijdens de ESA-ministerraad in Den Haag.

Onderzoeksprogramma's

De onderzoeksprogramma's zijn de drijvende krachten van het federaal wetenschapsbeleid. De programma's zijn heel verscheiden en vinden hun toepassing in een waaier van domeinen. Ze zijn een bron van kennis die nodig is om beslissingen te nemen.

menées sur divers aspects de la PAC post 2013. Avec la participation des organisations professionnelles représentatives et le concours des Régions, l'État fédéral entamera une réflexion approfondie sur la PAC à l'horizon 2013 sous l'angle de la compétitivité des filières agro-alimentaires.

POLITIQUE SCIENTIFIQUE

La politique scientifique fédérale constitue un département important tant par ses missions que par le nombre de personnes qu'il emploie et les retombées scientifiques et économiques qu'il assure au travers de ses programmes et de ses activités. Avec un budget de plus de 500 millions d'euros par an et plus de 2 800 personnes employées, la politique scientifique fédérale déploie ses actions dans les domaines de la recherche (pôles d'attraction interuniversitaire, programme spatial et participation à l'ESA, soutien aux entreprises dans le domaine de la recherche développement en aéronautique avec participations aux programmes Airbus, projets de recherche dans les établissements scientifiques...), de la culture, des sciences et de l'histoire au travers de l'action de ses différents établissements scientifiques. Cette politique vise à valoriser de manière optimale le potentiel de recherche belge à l'échelle nationale et internationale, à favoriser la coopération scientifique entre les universités et centres de recherche du nord et du sud du pays, à soutenir les efforts de développement de la Belgique dans les domaines du spatial et de l'aéronautique, à stimuler les centres d'expertise, les projets de recherche d'un haut niveau, le rayonnement de notre impressionnant patrimoine national et à assurer le rayonnement international de la Belgique dans ces domaines.

Le budget 2010, malgré une situation économique difficile, consacre un renforcement du budget fédéral en faveur notamment de la recherche et traduit la volonté de maintenir l'effort de consolidation entamé en 2009, de mettre en œuvre de manière significative les objectifs de la Déclaration gouvernementale et de renforcer l'effort fédéral de recherche notamment dans le domaine spatial dans le respect de l'engagement pris par la Belgique au Conseil ministériel de l'ESA de La Haye.

Programmes de recherche

Les programmes de recherche constituent un des leviers de la politique scientifique au niveau fédéral. La variété des programmes couvre un vaste spectre de champs et alimente la connaissance nécessaire à la prise de décision.

Er zijn verschillende onderzoeksprogramma's aan de gang:

“Wetenschap voor een duurzame ontwikkeling”, dat onderzoek steunt voor beleidsbeslissingen over prioritaire thema's die in een nationale en internationale context worden bepaald.

“Samenleving en Toekomst”,

“AGORA”

Bovendien besloot de Ministerraad op 27 maart 2009 om het Belgische “**Biological Resource Centre (BRC)**” te versterken en het in een “*Knowledge-based Belgian Biological Resource Engine (BBRE)*” in te passen. Daarom kende de ministerraad een jaarlijks terugkerende financiering van 5 miljoen euro toe aan twee initiatieven die deel uitmaken van de Belgische onderzoeksinfrastructuur en die het onderzoek steunen in biotechnologie, biowetenschappen en biodiversiteit. Het gaat om:

— de Belgische Gecoördineerde Verzamelingen van Micro-organismen (BGVM);

— het Belgisch platform voor biodiversiteit.

Die initiatieven garanderen dat de Belgische staat een aantal internationale verplichtingen verwezenlijkt (onder andere het Verdrag van Boedapest).

Het programma “**Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP)**”, dat voor de eerste keer in 1987 werd gelanceerd en dat bestaat uit kennisnetwerken op het vlak van fundamenteel onderzoek.

Dat programma ontwikkelde zich in 6 fasen van elk 5 jaar. De zesde fase, die tijdens de ministerraad van 3 februari 2006 werd goedgekeurd, is ingegaan op 1 januari 2007. Ze heeft een budget van 143 miljoen euro voor 5 jaar. Ze telt 44 netwerken en 324 onderzoeksteams, waaronder 250 Belgische teams (en 74 teams uit de EU). De IUAP-VI vertegenwoordigen een kritische massa van ongeveer 6 000 onderzoekers, die in het kader van het programma werken en ongeveer 500 onderzoekers die onder de IUAP-kredieten vallen.

De IUAP zijn een van de opvallendste vormen van steun aan het onderzoek in België. Niet alleen door het belangrijke financiële engagement, maar ook door de nadruk die op de interuniversitaire samenwerking wordt gelegd. Bovendien betekent de openstelling van het IUAP-programma voor samenwerking met andere

Plusieurs programmes de recherche sont en cours, dont:

“**La Science pour un développement durable (SSD)**” qui soutient des recherches en appui à la décision politique sur des thèmes prioritaires déterminés dans un contexte à la fois national et international.

“**Société et Avenir**”,

“**AGORA**”

De plus, le 27 mars 2009 le Conseil des ministres a décidé de consolider le “**Biological Resource Centre (BRC)**” belge et de l'intégrer dans un “*Knowledge-based Belgian Biological Resource Engine (BBRE)*”. À cette fin, il a attribué un financement annuel récurrent de 5 millions d'euros à deux initiatives qui font partie de l'infrastructure de recherche belge et qui soutiennent la recherche dans la biotechnologie, les sciences de la vie et la biodiversité, à savoir:

— Collections Coordonnées Belges de Micro-organismes, BCCM,

— Plate-forme belge de biodiversité, BBPF.

Ces initiatives assurent la réalisation d'un nombre d'obligations internationales de l'État belge (e.a. le Traité de Budapest).

Le programme “**Pôles d'attraction interuniversitaires (PAI)**”, qui a été lancé pour la première fois en 1987, est constitué de réseaux d'excellence en recherche fondamentale.

Ce programme s'est développé en 6 phases de 5 ans chacune. La sixième phase, qui a été approuvée lors du Conseil des ministres du 3 février 2006, a débuté le 1er janvier 2007 et bénéficie d'un budget de 143 000 000 euros pour les 5 ans. Elle comprend 44 réseaux et implique 324 équipes de recherche dont 250 équipes belges (et 74 équipes provenant de l'UE). Les PAI-VI représentent une masse critique d'environ 6 000 chercheurs travaillant dans le cadre du programme et quelque 500 chercheurs à charge des crédits PAI.

Non seulement par l'engagement financier important, mais aussi par l'accent mis sur la collaboration interuniversitaire, les PAI sont un des soutiens les plus significatifs à la recherche en Belgique. En outre, l'ouverture du programme PAI à une collaboration avec des institutions d'autres pays européens est une avancée

Europese instellingen een vooruitgang in de inpassing van het Belgische wetenschappelijke potentieel in de Europese onderzoeksruimte.

In de loop van 2010 zullen die 44 netwerken door internationale deskundigen worden geëvalueerd, zowel inzake kwaliteit van het onderzoek als inzake samenwerking tussen de teams. Die evaluatie is bedoeld om de kwaliteit van het programma permanent te controleren en om de volgende fase van de IUAP voor te bereiden.

Over de verschillende onderzoeksprogramma's van het federaal wetenschapsbeleid en de verschillende instellingen wordt momenteel beleidsmatig nagedacht om de voortreffelijkheid te garanderen van het onderzoekswerk van het federaal wetenschapsbeleid. Dat initiatief heeft ook betrekking op de begroting voor bijkomende onderzoekers, die deel zal uitmaken van een herschikking van prioriteiten van het federaal wetenschapsbeleid.

De Belgische onderzoeksbasis op Antarctica

De nieuwe Belgische wetenschappelijke basis op Antarctica, Princess Elisabeth, die in 2004 werd goedgekeurd en op 15 februari 2009 werd geopend, is het resultaat van een belangrijke samenwerking tussen de overheid en de privésector. De basis is een nieuwe onderzoeksinfrastructuur voor de Belgische wetenschappelijke wereld, die al sterk in wetenschappelijke programma's op Antarctica is vertegenwoordigd. Deze infrastructuur staat open voor internationale samenwerking. Ze biedt onze wetenschappers de kans een betere internationale zichtbaarheid aan hun deskundigheid te geven. Er werd beslist een onderzoeksprogramma van 1,5 miljoen euro te voeren. Tijdens de zuidelijke zomer 2008-2009 werden de eerste Belgische onderzoeksprojecten op de basis gevoerd.

De wettelijke voorwaarden voor de oprichting van het poolsecretariaat, een staatsdienst met afzonderlijk beheer bedoeld om het beheer en de activiteiten van de basis te garanderen, werden gecreëerd in de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen. Het KB van 20 mei 2009 bepaalt de organieke beheersvoorschriften van het poolsecretariaat. Het ministeriële besluit van 23 juli 2009 heeft de samenstelling van de beleidsraad van het poolsecretariaat vastgelegd.

Als dotatie aan het poolsecretariaat werd een jaarlijkse begroting van 2 miljoen euro vastgelegd, met een aanvullende jaarlijkse begroting van 500 000 euro voor het onderzoek. Die begrotingen zijn bedoeld voor het beheer van de basis en de invoering van een onderzoeksprogramma op Antarctica. Nieuwe onderzoeksprogramma's zijn nu al ontwikkeld, waaronder een

dans l'intégration du potentiel scientifique belge à l'Espace européen de la recherche.

Dans un souci permanent du contrôle de la qualité du programme et dans la perspective de la préparation de la prochaine phase PAI, les 44 réseaux seront évalués, au cours de l'année 2010, sur la qualité de leurs recherches et sur la synergie entre leurs équipes par des experts internationaux.

De manière plus générale, les différents programmes de recherche de la politique scientifique et de ses différents établissements font actuellement l'objet d'une réflexion stratégique globale visant à assurer l'excellence de l'effort de recherche de la politique scientifique fédérale. Cette démarche concerne également le budget relatif aux chercheurs supplémentaires qui fera l'objet d'un recentrage sur les priorités de la politique scientifique fédérale.

La base de recherche belge en Antarctique

La nouvelle base scientifique belge en Antarctique "Princess Elisabeth" approuvée en 2004 et inaugurée le 15 février 2009, fruit d'un partenariat public privé important constitue aujourd'hui une nouvelle infrastructure de recherche au service de la communauté scientifique belge déjà très présente dans les programmes de recherche scientifique en Antarctique, une infrastructure ouverte à des collaborations internationales et permettant d'accorder une meilleure visibilité internationale à l'expertise de nos scientifiques. Un programme de recherche d'1,5 million d'euros a été décidé et durant l'été austral 2008-2009, les premières campagnes de recherches belges ont été opérées à partir de la base.

Les conditions légales de la création du secrétariat polaire, service d'État à gestion séparée destiné à assurer la gestion de la base polaire et de ses activités ont été créées dans la loi du 24 juillet 2008 portant dispositions diverses. L'AR de 20 mai 2009 fixe les règles organiques de gestion de ce Secrétariat polaire. L'arrêté ministériel du 23 juillet 2009 a défini la composition du conseil stratégique de ce Secrétariat Polaire.

Pour accompagner à la fois la gestion de cette base et la mise en œuvre d'un programme significatif de recherche en Antarctique, un budget annuel de 2 millions EUR a été prévu en dotation au Secrétariat Polaire et un budget annuel complémentaire de 500 000 euros a été consacré à la Recherche. De nouveaux programmes de recherche sont d'ores et déjà développés parmi lesquels

belangrijke internationale samenwerking op het vlak van meteorieten.

Voor de komende jaren zal het doel erin bestaan om het wetenschappelijke potentieel van de basis optimaal te gebruiken. Maar ook om met de basis meer mensen warm te maken voor het probleem van klimaatverandering en voor het belang van een wetenschappelijke loopbaan.

Industriële deelname van België aan de ontwikkeling van de Airbus A350XWB

Het samenwerkingsakkoord over de steun van de Federale Staat aan de deelname van de Belgische industrie aan het Airbus A350-programma, dat in 2008 werd gesloten, maakt de middelen vrij die daaraan werden toegekend.

Belgisch ruimtevaartbeleid

Dankzij het ruimtevaartbeleid dat de opeenvolgende Belgische regeringen de laatste decennia voerden, werd in ons land een enorm krachtig wetenschappelijk en industrieel netwerk opgebouwd, dat zowel bij de ESA als in het buitenland wordt erkend. Het ruimtevaartbeleid zorgde er ook voor dat België een uitgelezen en bepalende plaats kon verwerven in de Europese ruimtevaart.

De evolutie van de ruimtevaartsector vereist een duidelijke visie van het ruimtevaartbeleid van ons land. De ministerraad van 7 november 2008 keurde de visie goed en de operationele en beleidsdoelen die voor de periode 2009-2013 werden opgesteld in het kader van de ESA-ministerraad in Den Haag.

Ze zijn bedoeld om:

- de wetenschappelijke en technologische deskundigheid en mogelijkheden in de groeisectoren van de ruimtevaartsector te versterken — en desnoods te creëren;
- de investeringsreturn van overheidsgeld voor de ruimtevaart te verhogen, zowel bij de ESA als bij de EU en in het kader van bilaterale samenwerkingsprojecten;
- de overheid de mogelijkheid te geven om over ruimtemiddelen te beschikken, die ze nodig heeft om haar beleid te bepalen en te voeren;
- België bij de component “veiligheid-defensie” van de Europese ruimtevaart onder te brengen;

une importante collaboration internationale en matière de météorites.

L'objectif sera dans les prochaines années d'utiliser de manière optimale le potentiel scientifique de la base mais également de favoriser au travers de celle-ci une sensibilisation accrue à la problématique des changements climatiques ainsi qu'à l'intérêt des carrières scientifiques.

Participation industrielle de la Belgique au développement de l'Airbus A350XWB

L'accord de coopération sur le soutien de l'État fédéral à la participation des industries belges dans le programme Airbus A350 conclu en 2008 permet la mise en œuvre du budget y affecté.

Politique spatiale belge

La politique spatiale menée par les gouvernements belges successifs au fil des dernières décennies a permis de construire dans notre pays un tissu scientifique et industriel extrêmement performant et reconnu comme tel au sein de l'ESA et à l'étranger. Elle a également offert à la Belgique la capacité de détenir une place spécifique de choix et déterminante au sein de l'Europe spatiale.

Les évolutions du secteur spatial appellent une vision claire de la politique spatiale de notre pays. Le Conseil des ministres du 07 novembre 2008 a approuvé la vision ainsi que des objectifs stratégiques et opérationnels qui ont été élaborées pour la période 2009-2013 dans le cadre du Conseil ministériel ESA de La Haye.

Ils visent:

- à renforcer - et, au besoin, à faire naître — l'expertise et les capacités scientifiques et technologiques dans les domaines de croissance du secteur spatial;
- à augmenter le retour sur investissement des fonds publics consacrés au domaine spatial, tant au niveau de l'ESA, dans le cadre communautaire de l'UE ou encore dans le cadre de projets menés en collaboration bilatérale;
- à permettre à l'autorité publique de disposer des outils spatiaux dont elle a besoin pour définir et mettre en œuvre ses politiques;
- à insérer la Belgique dans la composante “sécurité-défense” de l'Europe spatiale;

— een stempel te kunnen drukken op de opstelling en uitvoering van het Europese ruimtevaartbeleid.

Bovendien zal het Belgische ruimtevaartbeleid binnen 10 jaar meer doelstellingen moeten verwezenlijken als we de investeringen van 30 jaar willen blijven verzilveren. We mogen niet afkerig zijn van de veelbelovende uitdagingen die op ons af komen en we moeten alle actoren en gebruikers van de ruimtetoepassingen, en vooral ons medeburgers, kunnen laten genieten van de vele voordelen die de ruimte biedt. Daartoe moeten we:

— ons richten op een diversificatie van de ruimtevaart-activiteiten op Belgisch niveau naar nieuwe toepassingen en diensten toe;

— bewustzijn en een meer uitgebreide kennis creëren inzake de meerwaarde op het vlak van innovatie en technologische ontwikkelingen in de ruimtevaart, vooral naar onze Belgische ondernemingen en dus,

— KMO's en onderzoekscentra aantrekken die momenteel niet voldoende deelnemen aan de ruimtevaart-programma's;

— R&D op het vlak van de ruimtevaart ondersteunen en bevorderen door het concurrentievermogen van onze bedrijven te verhogen, door te streven naar uitmuntendheid, een doorgedreven specialisatie doorvoeren en een netwerk voor wetenschappelijk onderzoek opzetten;

— de commerciële weerslag van de ruimtevaartactiviteiten in ons land beter in de verf zetten;

— de bestaande wetenschappelijke en industriële capaciteiten die in België voorhanden zijn op het vlak van de ruimtevaart, versterken en zo werken aan de uitbouw van een nieuw technologisch toepassingsgebied.

Met betrekking tot de ondernemingen kan gesteld worden dat onze oriëntatie is gericht op de zogenaamde specifieke en gediversifieerde industriële nichesegmenten of core business met een sterk toegevoegde waarde. Deze zorgen ervoor dat we concurrentieel kunnen zijn op Europees vlak, en zelfs op internationaal vlak. Daarnaast moet deze aanpak het mogelijk maken dat de industrie minder afhankelijk wordt van overheidsfinanciering. Ten slotte is het ook essentieel dat de ruimtetoepassingen in het leven van elke burger leiden tot de ontwikkeling van nieuwe diensten en een versterking van de daarbij horende industrie.

Wat de onderzoekscentra en universiteiten betreffen, staat het buiten kijf dat sommigen onder hen een internationaal erkende reputatie hebben opgebouwd (IMEC, CSL, VITO) in technische en wetenschappelijke

— à peser sur l'élaboration et la mise en œuvre de la politique spatiale européenne.

En outre, la politique spatiale belge devra, d'ici 10 ans, réaliser plusieurs objectifs si nous voulons continuer à valoriser nos investissements de plus de trente ans en la matière, ne pas rester à l'écart des enjeux dont ces évolutions sont porteuses et continuer à faire profiter tous les acteurs et utilisateurs de l'activité spatiale, et plus globalement nos concitoyens, des bénéfices de l'Espace. Il faut notamment:

— viser à une diversification au niveau belge des activités spatiales vers des nouvelles applications et services;

— créer une conscience et de meilleures connaissances dans le chef des entreprises belges de la plus value en termes d'innovation et développement technologique des activités spatiales, et donc,

— attirer des PME et centres de recherche qui actuellement ne participent pas ou insuffisamment dans les programmes de l'ESA;

— soutenir et favoriser le R&D spatiale en renforçant la compétitivité du tissu industriel, en poussant vers des pôles d'excellence, une spécialisation approfondie et la mise en réseau de la recherche scientifique;

— mettre un accent plus marqué sur le volet commercial de l'activité spatiale de notre pays;

— maintenir et renforcer les capacités scientifiques et industrielles existant en Belgique dans le secteur spatial, en visant ainsi à développer de nouveaux créneaux technologiques et applicatifs.

En ce qui concerne les entreprises, nos orientations programmatiques passent par l'occupation de niches industrielles spécifiques et diversifiées ou de core-business à forte valeur ajoutée, qui doivent assurer leur compétitivité au plan européen, voire international. En outre, cette approche doit permettre de limiter la dépendance de l'industrie à l'égard des financements institutionnels. Enfin, l'importance des applications dans la vie du citoyen doit mener à la création de nouveaux services et au renforcement de l'industrie correspondante.

En ce qui concerne les centres de recherche et les universités, certains d'entre eux ont acquis un savoir-faire internationalement reconnu (IMEC, CSL, VITO) dans des domaines techniques et scientifiques de pointe

hooggespecialiseerde domeinen. Een aanpak door middel van netwerken gebaseerd op excellentie, moet dus de voorkeur blijven krijgen. De federale wetenschappelijke instellingen hebben zich aangesloten bij deze voor ons land belangrijke onderzoeksinspanningen.

Een ander aanzienlijk aspect is de versterking van de synergie en samenwerking tussen universiteiten, onderzoekscentra en industrieën om de innovatie op lange termijn en het doorgeven ervan te versterken.

Ten slotte vormen bovenop de bestaande mogelijkheden binnen de industrie, het CTIV (Vegetation Image Processing Center) op de VITO-site in Mol en het satellietcontrolecentrum in Redu de belangrijkste operationele infrastructuren in België. Ook hun troeven moeten worden versterkt.

Dit zijn de verschillende aspecten waarmee rekening is gehouden om de Belgische deelname aan deze nieuwe ruimteprogramma's, voorgesteld door het Uitvoerend Comité van de ESA tijdens de interministeriële Raad in Den Haag van 25-26 november 2008, te bepalen.

De begroting 2010 van het wetenschapsbeleid vertaalt zich in een duidelijk engagement door de toekenning van meer budgettaire middelen. Dit bevestigt de grotere Belgische investering in onderzoek in de ESA-programma's, zoals werd beslist tijdens de vergadering van de ESA-ministers, met het oog op de voortzetting van de doelstelling van Lissabon.

De federale wetenschappelijke instellingen

De tien federale wetenschappelijke instellingen nemen een essentiële rol op zich bij de conservatie, de ontwikkeling, de voorstelling en de valorisatie van het gemeenschappelijk patrimonium van de Belgen. Het zijn belangrijke onderzoekspolen, vaak met internationale faam.

Een duidelijk modernisatiebeleid van die instellingen is aan de gang, met het doel hun doeltreffendheid en hun uitstraling te verhogen en de valorisatie van hun patrimonium te verbeteren.

Talrijke evenementen en projecten getuigen van die dynamiek zoals de oprichting van het Museum Magritte, de renovatie van het Museum van Natuurwetenschappen, de uitstraling van het Museum van Midden-Afrika en de digitalisering van het Planetarium om er maar enkele te vermelden.

Dit beleid, dat moet zorgen voor meer efficiëntie binnen de federale wetenschappelijke instellingen, zal

hautement spécialisés. Il conviendra donc de continuer à privilégier une approche en réseaux basée sur l'excellence. Les établissements scientifiques fédéraux ont également su s'inscrire dans cet important effort de recherche essentiel pour notre pays.

Un autre aspect important consiste dans le renforcement des synergies et des coopérations entre universités, centres de recherche et industries pour assurer l'innovation à long terme et le transfert de celle-ci.

Enfin, en sus des capacités existant dans l'industrie, le CTIV (Centre de traitement des images VEGETATION) au VITO à Mol et la station de contrôle de satellites de l'ESA à Redu constituent l'essentiel de l'infrastructure opérationnelle en Belgique. Leurs atouts méritent d'être renforcés.

Ce sont ces différents éléments qui ont été pris en considération pour définir la participation belge aux nouveaux programmes spatiaux proposés par l'Exécutif de l'ESA au Conseil ministériel de La Haye des 25-26 novembre 2008.

Le budget 2010 de la politique scientifique traduit clairement ces engagements au travers de la progression importante des moyens budgétaires confirmant le renforcement de l'investissement belge de recherche dans les programmes de l'ESA, tel que défini lors de la ministérielle de l'ESA, contribuant ainsi à la poursuite de l'objectif de Lisbonne.

Les établissements scientifiques fédéraux

Les dix établissements scientifiques fédéraux assument un rôle essentiel dans la conservation, le développement, la mise à disposition et la valorisation du patrimoine commun des Belges. Ce sont également des pôles de recherche importants, souvent reconnus internationalement.

Une politique significative de modernisation de ces établissements est en cours pour accroître leur efficacité, leur rayonnement et la valorisation de leur patrimoine.

De nombreux événements et projets témoignent de cette dynamisation comme, durant l'année 2009, la création du musée Magritte, le renouveau du Musée des Sciences naturelles, le rayonnement du Musée d'Afrique centrale, le planetarium digital, pour ne citer que quelques exemples.

Cette politique de renforcement de l'efficacité de gestion des établissements scientifiques fédéraux sera

worden voortgezet in 2010. Dit beleid zal zich eveneens richten op de onderzoeksactiviteiten van deze instellingen. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan het beheer van de verzamelingen van de FWI's, waarmee werd begonnen in 2008 (inventarissen, nazicht van de inventarissen, bewaring, samenbrengen van verzamelingen), vooral in het licht van het recente verslag van het Rekenhof.

De financiële middelen van de federale wetenschappelijke instellingen die onder het wetenschapsbeleid vallen, zijn toen vastgelegd en zelfs verhoogd om de aangekondigde verhoging in weddenschaal van het wetenschappelijke contractueel personeel dat in deze instellingen is tewerkgesteld, te dragen. Dit personeel vertegenwoordigt bijna 500 onderzoekers die werken aan de onderzoeksprogramma's en -activiteiten van de instellingen.

Het opzet bestaat er duidelijk in de FWI's steeds meer in te schrijven in een logica van wetenschappelijke voortreffelijkheid en van optimale waardering van het wetenschappelijk en cultureel erfgoed van de Federale Staat. Bovendien moet men ervoor zorgen dat hun activiteiten ons land de best mogelijke uitstraling geven en de best mogelijke return inhouden op verschillende vlakken.

Pool documentatie

Het Rijksarchief zal haar instellingen verder moderniseren en voor een meer professionele aanpak zorgen met een digitale leeszaal en een vernieuwde website. Naast de voortzetting van de renovatiewerken in de centra van Antwerpen, Aarlen, Beveren, Brussel, Leuven en Luik, en na de opening in Louvain-la-Neuve en in Doornik in 2009, zal het centrum Haseldonckx in Brussel een prioriteit vormen voor 2010.

Pool Kunst

De Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG) gaan verder met de renovatie van hun zalen en collecties. Wat de tentoonstellingen betreft, zal het begin van 2010 worden gekenmerkt door Europalia China, zowel in de musea van het Jubelpark als in het Muziekinstrumentenmuseum met onder andere tentoonstellingen over Chinese muziekinstrumenten en materialen van Nanjing en van de zijderoute.

De Koninklijke Musea voor schone Kunsten van België (KMSK), die instonden voor de succesvolle oprichting van het Museum Magritte, blijven in de toekomst het werk van kunstenaars uit de periode van het Belgisch

poursuivre in 2010. Elle concernera également les activités de recherche de ces établissements. La gestion des collections des ESF fera l'objet d'une attention toute particulière en ligne avec les démarches entamées depuis 2008 (inventaires, recollement, conservation, décroisonnement), notamment au regard du récent rapport de la Cour des comptes.

Les moyens de financement des établissements scientifiques fédéraux relevant de la politique scientifique ont été consolidés en cette période et même renforcés pour assurer la revalorisation barémique attendue du personnel scientifique contractuel employé par ses établissements qui représente près de 500 chercheurs travaillant sur les programmes et activités de recherche des établissements.

L'objectif poursuivi est clairement d'inscrire toujours davantage les ESF dans une logique d'excellence scientifique, de valorisation optimale du patrimoine scientifique et culturel de l'État fédéral et de veiller à ce que leurs activités assurent à notre pays le meilleur rayonnement et le meilleur retour dans ces différents domaines.

Pôle documentation

Les Archives du Royaume poursuivent le processus de modernisation et de professionnalisme de l'institution comprenant, notamment, la réalisation d'une salle de lecture digitale et un site web rénové. Poursuivant les efforts de rénovation sur les sites d'Anvers, Arlon, Beveren, Bruxelles, Louvain et Liège, et après les ouvertures de Louvain-la-Neuve et Tournai en 2009, le site Haseldonckx à Bruxelles constituera un point majeur de l'année 2010.

Pôle Arts

Les Musées Royaux d'Arts et d'Histoire (MRAH) continuent l'effort de rénovation de leurs salles et collections. Sur le plan des expositions, ce début d'année, tant au parc du Cinquantenaire qu'au Musée des instruments de musique, sera placé sous le signe d'Europalia Chine avec, e.a. des expositions d'instruments de musique chinois et de matériaux de Nanjing et de la route de la soie.

Les Musées Royaux des Beaux Arts de Belgique (MRBA) assument le lancement réussi du musée Magritte et continuent à promouvoir, cette année, l'œuvre d'artistes de la période du symbolisme belge, l'artiste

symbolisme promoten. Voorbeelden zijn de conceptueel kunstenaar Marcel Broodthaers en de beeldhouwer Charles van der Stappen.

In 2010 zal het KIK verdergaan met de invoering van de fotoarchieven en de bibliografische referenties in haar gegevensbanken (nieuw ADLIB-systeem). De verhuis van de bibliotheek en de reorganisatie van de kantoren worden intern geregeld. De tien werkplaatsen voor de restauratie-bewaring van de kunstwerken zullen instaan voor deze werken. De resultaten van de onderzoeksprojecten in kunstgeschiedenis zullen worden gepubliceerd. Drie internationale colloquia zijn eveneens gepland.

Pool Natuur

Gelijktijdig met de lancering van een educatief project de “wetenschapstruck” zal het koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen van België (KBINB) de nadruk leggen op het internationale jaar van Biodiversiteit. Heel wat aandacht zal gaan naar de 10de “*Conference of the parties*” (COP) van de “*Convention of biological diversity*” (CBD), naar het Belgisch voorzitterschap van de EU en naar de tentoonstelling “Wetenschap in het Paleis 2010” over de biodiversiteit. Bovendien zal de radarinstallatie van het vliegtuig van de BMM voor de bewaking van de Noordzee worden gemoderniseerd.

In 2009 zal ook de restauratie van start gaan van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren. De evenementen en activiteiten van het Museum zullen worden geconcentreerd rond de 100ste verjaardag van het gebouw, het jubileum van de onafhankelijkheid van Congo, het internationale jaar van de Biodiversiteit en het Belgisch voorzitterschap van de EU. Het project over de wetenschappelijke expeditie op de Congostroom zal één van de hoekstenen daarvan vormen.

Pool Ruimte

Het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) blijft een actieve speler op internationaal vlak, vooral in samenwerking met de Wereld Meteorologische Organisatie en Eumetsat. Het KMI zal de meteorologische gegevens voor het grote publiek nog nauwkeuriger maken dankzij recente technologische vernieuwingen. De inspanningen van het KMI zullen zich in 2010 eveneens concentreren op de verdere ontwikkeling van de studie van het magnetisme en de ionosfeer. De installatie van de radar van Jabbeke zal worden beëindigd.

Het Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie (BIRA) blijft een actief lid binnen de projecten PRODEX, GMES (*Global Monitoring for Environment and Security*) en in het onderzoek op het vlak van het “*Space Weather*” alsook in de ontwikkeling van het instrument SOIR en

conceptueel Marcel Broodthaers et le sculpteur Charles van der Stappen.

En 2010, l'IRPA poursuivra l'introduction des archives photographiques et des références bibliographiques dans ses bases de données (nouveau système ADLIB). Le déménagement de la bibliothèque et la réorganisation des bureaux en interne sont prévus. Les dix ateliers de restauration-conservation des œuvres d'art exécuteront les travaux et les projets de recherche en histoire de l'art seront publiés. Trois colloques internationaux sont programmés.

Pôle nature

Parallèlement au lancement d'un projet éducatif, le “camion de la science”, l'Institut Royal des Sciences naturelles de Belgique (IRScSNB) mettra l'accent sur l'Année internationale de la Biodiversité. Une attention toute particulière sera apportée à la 10e “*Conference of the parties*” (COP) de la “*Convention of biological diversity*” (CBD), à la présidence belge de l'UE et à l'exposition “La Science au Palais 2010” au sujet de la biodiversité. De plus, l'installation radar de l'avion de l'UGMM, destiné à la surveillance de la Mer du Nord, sera modernisée.

Pour le Musée Royal d'Afrique centrale, 2010 sera l'année durant laquelle seront réalisés les travaux de rénovation du site de Tervuren. Les événements et activités du Musée seront concentrés autour du 100e anniversaire du bâtiment, le 50e anniversaire de l'indépendance du Congo, l'année internationale de la biodiversité et la présidence belge de l'UE. Le projet d'expédition scientifique sur le fleuve Congo en sera un des éléments phares.

Pôle Espace

L'Institut Royal Météorologique (IRM) reste actif sur le plan international, via notamment l'Organisation météorologique mondiale et Eumetsat et poursuit l'amélioration de la précision des données météo pour le grand public, grâce à des innovations technologiques récentes. Ses efforts se concentrent également en 2010 sur la poursuite du développement des activités d'étude du magnétisme et de l'ionosphère. L'installation du radar de Jabbeke sera finalisé.

L'Institut d'aéronomie spatiale de Belgique (IASB) reste un membre actif dans les projets PRODEX, GMES (*Global Monitoring for Environment and Security*), la recherche dans le domaine du “*Space Weather*” ainsi que dans le développement d'instruments tels que

de verdere samenwerking met China en met Canada. De renovatiewerken zullen in 2010 worden uitgevoerd.

De Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB) blijft een actieve internationale speler op het vlak van congressen en ruimtemissies, vooral met betrekking tot de *European Space Week*. De recente inhuldiging van het digitale planetarium valoriseert eveneens deze belangrijke infrastructuur die ten dienste staat van het publiek, vooral op het vlak van de sterrenkunde. In 2010 zal het mogelijk worden de hemelkoepel te bewonderen dankzij de projectie op een koepeldak. Het KSB is, met het KMI en het BIRA, partner binnen het excellentiecentrum Zon-Aarde. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan de invoering van een excellentiecentrum Klimaat.

Digitalisering van de collecties en van het patrimonium van de wetenschappelijke instellingen

Dit bijzondere initiatief dat zich tot doel stelt het patrimonium van de wetenschappelijke instellingen in digitale vorm te bewaren en te valoriseren door middel van een publiek-private samenwerking streeft ernaar op korte termijn een prioritair digitaliseringprogramma te realiseren voor een bedrag van 150 miljoen euro. Dit moet toelaten de prioriteiten vast te leggen naar bewaring toe, het patrimonium te ontsluiten voor de onderzoekswereld en het grote publiek, gepaard gaande met een optimale valorisatie van dit digitaal patrimonium. Naar aanleiding van de beslissing van de Ministerraad van maart 2009, werd een Europese oproep tot kandidaten gelanceerd tijdens de eerste helft van 2009. Op dit ogenblik wordt een short list opgesteld. Hierdoor kunnen binnenkort onderhandelingen worden opgestart zodat een beslissing kan worden genomen in de eerste helft van 2010. De uitvoering van dit belangrijk programma zal dan kunnen worden aangevat op basis van de budgettaire schatting. De begroting 2010 bevestigt de bijkomende budgettaire middelen die zullen worden toegekend aan deze PPS.

Op het niveau van de instellingen heeft de digitalisering in gevolge de vrijmaking van een eerste fase van de budgetten van het meerjarenplan 2006-2009 (15,1 miljoen euro) geleid tot de realisatie van negen concrete projecten die als prioritair werden beschouwd. Deze projecten zijn nu op kruissnelheid en zullen binnenkort hun eerste concrete vruchten afwerpen.

Integratie en valorisatie van het Belgisch onderzoek op internationaal niveau

Het systeem van de post-doctoraatbeurzen toegekend aan buitenlandse onderzoekers geeft promotoren van onderzoeksprogramma's van het federaal

l'instrument SOIR ou la poursuite de la collaboration avec la Chine et le Canada. Les travaux de rénovation du bâtiment seront réalisés en 2010.

L'Observatoire Royal de Belgique (ORB) reste un partenaire international très actif dans le cadre de congrès et de missions spatiales, notamment l'*European Space Week*. En 2010, il sera possible d'admirer la voûte céleste par le biais d'une projection sur un dôme complet. L'inauguration récente du planétarium digital permet également une valorisation accrue de cette importante infrastructure au service du public en particulier dans le domaine de l'astronomie. L'ORB est, avec l'IRM et l'IASB, partenaire au sien du Centre d'Excellence Soleil-Terre. De plus, ils travaillent actuellement à la mise en place d'un centre d'excellence sur le climat.

Digitalisation des collections et du patrimoine des Etablissements scientifiques

Cette importante initiative de conservation et de valorisation du patrimoine des établissements scientifique sous forme digitale via un partenariat public privé ambitionne de réaliser sur une période rapprochée un programme prioritaire de digitalisation d'un montant de 150 millions d'euros visant à assurer les priorités de préservation, de mise à disposition du monde de la recherche et des publics et à assurer concomitamment une valorisation optimale de ce patrimoine digital. Suite à la décision du Conseil des ministres de mars 2009, un appel européen à candidatures a été lancé au premier semestre 2009 conduisant aujourd'hui à l'établissement d'une short list devant prochainement permettre d'entamer les négociations avec pour objectif une décision au 1er semestre 2010 initiant la mise en œuvre de cet important programme, sur base de l'esquisse budgétaire établie. Le budget 2010 confirme les moyens budgétaires complémentaires qui seront affectés à ce PPP.

Au niveau des établissements, les travaux de numérisation initiés sur base de la libération de la première phase des budgets du plan pluriannuel 2006-2009 (15,1 millions d'euros) ont conduit à la mise en œuvre de neuf projets concrets jugés prioritaires. Ces projets ont atteints leur rythme de croisière et délivrent leurs premiers résultats concrets.

Intégration et valorisation de la recherche belge au niveau international

Le système des bourses post-docs accordé aux chercheurs étrangers donne la possibilité aux promoteurs des programmes de recherche de la Politique scientifique

wetenschapsbeleid en van de federale wetenschappelijke instellingen de mogelijkheid voor een periode van 6 tot 12 maanden hoogwaardige medewerkers aan te trekken die afkomstig zijn van de hele wereld. Dankzij dit systeem kunnen minimaal 30 onderzoekers bijdragen aan de verrijking van het onderzoek in België.

Het Europees wetenschappelijk visum, dat ons land als één van de eerste heeft ingevoerd, is nu op ruime schaal verspreid en wordt vaak gebruikt door onderzoeksinstituten. Naar aanleiding van het Belgisch voorzitterschap van de EU, zal een seminarie over het wetenschappelijk visum worden georganiseerd om het systeem te kunnen evalueren, het te vergelijken met andere Europese landen en voorstellen te formuleren die het systeem kunnen optimaliseren.

Het federaal Wetenschapsbeleid staat eveneens in voor de coördinatie en de toepassing van wetenschappelijke en technische akkoorden op internationaal niveau tussen België en buitenlandse onderzoeksinstituten. Dit heeft zowel betrekking op formele samenwerkingsakkoorden (vooral met China, Vietnam en India) als op een welomschreven doel waarvoor geen formeel akkoord hoeft te worden afgesloten. Samenwerkingsakkoorden zijn er eveneens, zowel in het kader van thematische onderzoeksprogramma's als binnen de federale wetenschappelijke instellingen zelf.

België is door het federaal wetenschapsbeleid lid van heel wat grote Europese onderzoeksinfrastructuren (ESO, EUMETSAT, ESRF, ILL, EMBL, ...). Hierdoor kan ons land gebruik maken van unieke kostbare installaties, die niet door elke Staat afzonderlijk zouden kunnen worden gerealiseerd en toegankelijk gemaakt.

Ons land heeft deelgenomen aan de werkzaamheden van het ESFRI (*European Science Forum on Research Infrastructures*). Het doel hiervan bestaat eruit na te gaan over welke nieuwe onderzoeksinfrastructuur de Europese onderzoeksgemeenschap zou moeten kunnen beschikken. Het federaal wetenschapsbeleid bereidt op dit ogenblik een Belgische roadmap voor die het Belgisch potentieel wil valoriseren en deze toekomstige Europese onderzoeksinfrastructuren toegankelijk en aanvaardbaar maken voor Belgisch onderzoekers.

Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie

Tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie zullen ter voortzetting van de Europese onderzoeksruimte initiatieven worden genomen op het vlak van wetenschapsbeleid. Daarbij zal de rol van België worden bevestigd.

fédérale et des établissements scientifiques fédéraux d'attirer pour une période de 6 à 12 mois des collaborateurs de haut niveau, provenant du monde entier. Ce système permet à 30 chercheurs au minimum d'apporter leur contribution à l'enrichissement de la recherche en Belgique.

Le visa scientifique européen, que notre pays a été un des premiers à mettre en œuvre, est maintenant connu à grande échelle et largement utilisé par les instituts de recherche. À l'occasion de la présidence belge de l'UE, un séminaire sur le thème du visa scientifique sera organisé pour évaluer ce système, comparativement à d'autres pays européens et de formuler des propositions pour optimiser ce système.

La Politique scientifique fédérale assure également la coordination et la mise en œuvre d'accords internationaux scientifiques et techniques conclus entre la Belgique et des instituts de recherche à l'étranger. Ceci se passe aussi bien dans le cadre d'accords de coopération formels (en particuliers avec la Chine, le Viêtnam, et l'Inde) qu'au travers d'une base spécifique, qui ne nécessite pas la signature d'un accord formel. Des accords de coopération existent, aussi bien dans le cadre de programmes de recherche thématiques qu'au sein des établissements scientifiques fédéraux.

La Belgique est ensuite au travers de la politique scientifique fédérale membre de nombreuses grandes infrastructures européennes (ESO, EUMETSAT, ESRF, ILL, EMBL, ...) permettant à ses chercheurs de bénéficier d'installations uniques et onéreuses, lesquelles ne seraient pas réalisables ni accessibles pour chaque État pris isolément.

Notre pays a pris part aux travaux de ESFRI (*European Science Forum on Research Infrastructures*), qui a pour but d'étudier de quelle nouvelle infrastructure de recherche devrait disposer la communauté de la recherche européenne. La politique scientifique fédérale prépare actuellement une roadmap belge qui aura pour objectif de valoriser le potentiel belge et de rendre ces infrastructures européennes de recherche en devenir aussi accessibles que possibles pour les chercheurs belges.

Présidence belge de l'Union européenne

À l'occasion de la présidence belge de l'Union européenne, des initiatives seront prises dans le domaine de la politique scientifique, afin de poursuivre l'Espace européen de la recherche et d'y affirmer la place de la Belgique.

Een eerste opdracht bestaat erin de doelstellingen van de “post-Lissabon” periode verder te definiëren. De Commissie zal hierover een mededeling doen in de loop van 2010.

Vervolgens zullen ook initiatieven worden genomen op het vlak van de Europese onderzoeksruimte, vooral wat betreft de mobiliteit van de onderzoekers en de realisatie van de communautaire programma's. Onder het Belgisch Voorzitterschap zal over het eerste thema een conferentie worden gehouden. Wat het tweede thema betreft, zullen de besluiten worden voorgesteld aan de Raad “Concurrentievermogen”.

Ook het ruimtevaartbeleid zal een sleutelrol spelen binnen het federaal wetenschapsbeleid in het kader van het Belgisch Voorzitterschap van de Europese Unie. Dit zal vooral ingevuld worden door de organisatie van een *Space Council*. Aandacht zal worden geschonken aan het verkennen van de ruimte, het ruimtevaartbeleid ten dienste van de veiligheid en de samenwerking met Afrika.

R&D indicatoren

De dienst Indicatoren van de POD Wetenschapsbeleid is de hoofdrolspeler in een internationaal project (samen met 10 andere Europese landen) met als doel de mogelijkheden na te gaan om de impact van onderzoeksinvesteringen op een reeks socio-economische variabelen te onderzoeken. De vraag *in fine* is de volgende: “*does it all matter*” wat we investeren in onderzoek?

De dienst werkt momenteel aan een publicatie over doctoren (soms PhD geheten) waarin vooral een antwoord zal worden gegeven op vragen rond hun loopbanen en mobiliteit. De gegevens zijn het resultaat van de eerste internationale enquête ter zake en moeten elementen van antwoord bieden op problemen zoals bij voorbeeld de “*brain drain – brain gain*”.

In 2009 werden ook de meest recente gegevens inzake R&D die voortkwamen uit de tweejaarlijkse enquête, afgerond. Deze werden overgemaakt aan de Europese Commissie en kunnen worden geraadpleegd door elke burger via de website van het federaal wetenschapsbeleid. Tegelijkertijd werden ook andere enquêtes uitgevoerd (de enquête innovatie). Andere enquêtes zijn in voorbereiding (de enquête over de loopbaan en de mobiliteit van doctoren (PhD)). Ook andere gegevensbanken werden geüpdatet (begrotingskredieten inzake R&D).

La ministre,

Sabine LARUELLE

Une première tâche sera d'avancer dans la détermination des objectifs de la période “post-Lisbonne”, que la Commission communiquera durant l'année 2010.

Ensuite, des initiatives seront prises dans le domaine de l'Espace européen de la recherche, plus précisément en ce qui concerne la mobilité des chercheurs et la réalisation de programmes au niveau communautaire. Pour le premier thème, une conférence se tiendra sous la présidence belge, tandis que pour le deuxième, des conclusions seront présentées au Conseil “Compétitivité”.

La politique spatiale sera également au centre de l'action de la politique scientifique fédérale dans le cadre de la présidence belge de l'Union européenne et se concrétisera notamment par la tenue d'un *Space Council*. L'attention sera portée sur l'exploration spatiale, la politique spatiale au service de la sécurité et la coopération avec l'Afrique.

Indicateurs R&D

Le service des Indicateurs du SPP Politique scientifique est leader d'un projet international (avec 10 autres pays européens) visant à explorer les possibilités d'analyser l'impact des investissements de recherches sur toute une série de variables socio-économiques. La question *in fine* est: “*does it all matter*” ce que nous investissons dans la recherche?

Le service travaille actuellement sur une publication concernant les docteurs (parfois appelés PhD), dans laquelle seront abordées des questions relatives notamment leurs carrières et leur mobilité. Les données viennent de la première enquête internationale en la matière devraient donner des éléments de réponse à des problèmes comme par exemple le “*brain drain – brain gain*”.

En 2009 également, les données les plus récentes en matière de R&D résultant de l'enquête bisannuelle ont été finalisées. Elles ont été transmises à la Commission européenne et sont disponibles auprès du grand public via le site web de la Politique scientifique fédérale. En même temps, d'autres enquêtes ont été lancées (l'enquête innovation) ou sont en préparation (l'enquête sur la carrière et la mobilité des docteurs (PhD)). D'autres banques de données ont été actualisées (les crédits budgétaires en matière de R&D).

La ministre,

Sabine LARUELLE